

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ሪፐብሊክ

የፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL DOMOKRAASI UMMUUNOK
FEDRAL DINKAARAH MAYBALAALAQA

23¹⁰ LIGGIDA IXXIMA. 7
ADDIS ABAB 23¹⁰ dirri, 2009

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

ሃያ ሦስተኛ ዓመት ቁጥር 7
አዲስ አበባ ታህሳስ %4 ቀን2ሺ9 ዓ.ም

Kukti ixxima 985/2016
Luulâ taamah eglaalih kukta gali 9436
ዓ.ም

አዋጁ ቁጥር 90,52_9
የኅብረት ሥራ ማህበር አዋጁ ገጽ 9ሺ40'7

Kukti ixxima . 985/2016
LUULA TAAMAH EGLAALIH KUKTA
Sitta celta fayxi leeh, sinni labbataak inkiino ginak, maaluuy, ixxigay ikoytaay, arqo koobaahisak madduural ayyuntiinol, qaadal tonnaah raqte fayxiixa kibak sittaa kee sittaa sitta qokolak taysubuke luulâ taamal eglaali soolisak(xisak)miraacisaanam faxximteemih taagah luulâ taamah eglaali barriiy magaalal murtii kee murtisso dadlisak adoytit murtit nihir osisak qadaagaa kee maali wilaq ginak, faxxiime sinni qadaaga angaaraw ayxaxuk, baaxoh addaay baadal inkih qalak, baaxo xayloh taamâ saami ginak baaxok maddur kee ayyuntiino dadalih addat sinni gide osisak baaxol inki gabah yan ta luulâ taamah kuktat miracsimak, ni dusturul inki maddur le ayyunta xisenno itta radmo abinal asisnuh xiqsiisa caalat ginaanam faxximteemih

አዋጅ ቁጥር 90,5./2ሺ9 ዓ .ም
ስለ ኅብረት ሥራ ማህበራት የወጣ አዋጅ
ተመሳሳይ ፍላጎት ባላቸው ሰዎች መካከል በፈቃደኝነት ላይ የተመሰረተ ኅብረት በመፍጠር ገንዘብን፣ ዕውቀትን፣ ንብረትንና ጉልበትን በማስተባበር የኢኮኖሚ፣ የማኅበራዊ፣ የባህላዊና ሌሎች የጋራ ፍላጎቶችን በማሟላት እርስበርስ መደጋገፍንና ቁጠባን የሚፈጥሩ የኅብረት ሥራ ማህበራትን ማቋቋም እና መምራት አስፈላጊ በመሆኑ፤ የኅብረት ሥራ ማህበራት በገጠር እና በከተማ ምርትና ምርታማነትን በማሳደግ፣ በአባላት ምርት ላይ ዕሴት በመጨመር፣ የግብይት እና የፋይናንስ ትስስር በመፍጠር፣ አላስፈላጊ የገበያ ሰንሰለትን በማሳጠር፣ በሃገር ውስጥ እና በአለም አቀፍ ደረጃ ተወዳዳሪ በመሆን ለዜጎች የሥራ ዕድልን በመፍጠር በሀገሪቷ ኢኮኖሚያዊ እና ማህበራዊ ዕድገት ውስጥ የራሳቸውን አስተዋጽኦ ለማበርከት በአንድ ወጥ ሃገራዊ የኅብረት ሥራ ማህበር ኒውሮ በመመሪያት

Luulâ taamah eglaali katattah tan rakiibo radmoomaa kee baxsa le caalat dacarsimak currik tan qadaagah maddurih siiratih addat ceela midu digroonuh faxximteemih taagah. Adoytiitik ikoytiinoo kee xoqoysim gar diggoosa, adoytit miraacissaah lowsissa luulâ taamah eglaali xisaanam kee maqarroysaanam faxximteemih taagah Luulâ taamah eglaalih madma arac xagsoonuh luulâ taama eglaali edde miracsimta madqa yayyaaqeenih away taamal yan luulâ taamah eglaalih kukta korsaanam faxximteemih taagah.

ገ^{heele} exxa

Amolladih

I. Ux ammunta

Ta kukti luulâ taamah eglaali kukta ixxima 985/2009 axcuk cusaanam xiqqimtah.

II. Maqna

Ta kuktih addal ta qangarat fannam ciggilta maqna

1. "luulâ taamah egla" iyyaanam ummatta madduru, ayyuntiino, qaadaa kee geeri yangalen fayxiixa kibbasitoonuh tonnaah nuntin amoh yafgideenim xiqeween agxeexa sittalluk yafgadoonuh inki madma le maritteeta sinni labbatak xissaah sittalluk xiinisan luulâ taamah radmok ugutak miraacisan tonnaah dimokraasi gital loynisan isi amok(is xiqata) madqa xagar le luulâ taamah egla.

ኅብረት ሥራ ማህበራት የሚከተሏቸውን መሠረታዊ መርሆዎችና ልዩ ባህሪ እንደጠበቁ በነፃ ገበያ ኢኮኖሚ ሥርዓት ውስጥ ተገቢውን ሚና እንዲጫወቱ ማድረግ በማስፈለግ፤ የአባላትን ባለቤትነት እና ተጠቃሚነት መብት የሚያረጋግጡ፤ አባላት የሚመሯቸውና የሚቆጣጠሯቸው ኅብረት ሥራ ማህበራትን ማደራጀት እና ማጠናከር በማስፈለግ፤ የኅብረት ሥራ ማህበራትን ዓላማ ለማሳካት የኅብረት ሥራ ማህበራት የሚደራጁበትንና የሚመሩበትን ሕግ በማውጣት በሥራ ላይ ያለውን የኅብረት ሥራ ማህበራት አዋጅ መተካት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

ከፍል አ ገድ

ጠቅላላ

፩ . አጭር ርዕ ስ

ይህ አ ዋጅ "የኅብረት ሥራ ማህበራት አ ዋጅ ቁጥር

9'5'///12ሺ9 ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪ . ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የ ሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

፩ / "የኅብረት ሥራ ማህበር" ማለት

ሰዎች ኢኮኖሚያዊ ፣ ማህበራዊ ፣ ባህላዊና ሌሎች የጋራ ፍላጎቶቻቸውን ለማሟላት እና

2. "rakiibo luulâ taamah egla" iyyaanam:- Tangale fayxii kee madma le maritte ta kukti waadoyseh yan dago ixxu le adoytit murti tamtatu ayfaf tacayuh hinnay, nammay inkih abuh xissimta luulâ taamah egla.

3. "Luulâ taamah eglaalih yuniyeni" iyyaanam:- Sitta celta madma leh tan rakiibô luulâ taamah eglaali ta kukti waadoyseh yan dago ixxu le adoytiitik ugutak, rakiibô luulâ taamah eglak daga yekke murtisso, ayfaf acwa hinnay nammam inkih yagdabuh xissiima yan nammay heele caddoh luulâ taamah egla.

4. "Luulâ taamah eglaalih federeshin" iyyaanam sitta celta fayxile luulâ taamah eglaalih yuniyenwa ta kuktal waadoysen dago adoytit ixximak ugutak luulâ taamah yuniyenwak daga takke amrutiyyaa kee ayfaf acwa hinnay nammam inkih abuh xissimta luula taamah egla.

5. "Luulâ taamah eglaalih ligi" iyyaanam Etyopiyah addal geytimmi itta raakibok luulâ taamah eglaali, luulâ taamah yuniyenwa kee luulâ taamah eglaalih federeshinwa awlisa liigi.

፪ / "መሠረታዊ የኅብረት ሥራ ማህበር" ማለት

የጋራ ፍላጎት እና ዓላማ ባላቸው ግለሰቦች በዚህ አዋጅ በተወሰነው አነስተኛው የአባላት መነሻ ቁጥር መሠረት ለማምረት፣ አገልግሎት ለመስጠት ወይም ሁለቱንም ለማከናወን የሚቋቋም የኅብረት ሥራ ማህበር ነው፤

፫ / "የኅብረት ሥራ ማህበራት

ዩኒዩን " ማለት ተመሳሳይ ዓላማ ባላቸው መሠረታዊ የኅብረት ሥራ ማህበራት በዚህ አዋጅ በተወሰነው አነስተኛው የአባላት መነሻ ቁጥር መሠረት ከመሠረታዊ የኅብረት ሥራ ማህበራት በላይ የሆነ የማምረት፣ አገልግሎት የመስጠት ወይም ሁለቱንም የማከናወን ተግባር ለመፈፀም የሚቋቋም ሁለተኛ ደረጃ የኅብረት ሥራ ማህበር ነው፤

፬ / "የኅብረት ሥራ ማህበራት

ፌዴሬሽን " ማለት ተመሳሳይ ዓላማ ባላቸው የኅብረት ሥራ ማህበራት ዩኒዩኖች በዚህ አዋጅ በተወሰነው አነስተኛው የአባላት መነሻ ቁጥር መሠረት ከኅብረት ሥራ ማህበራት ዩኒዩኖች በላይ የሆነ የማምረት፣ አገልግሎት የመስጠት ወይም ሁለቱንም የማከናወን

6. "Mangaafa luulah taamah eglâ" iyyaanam le adoytiitih murtii kee ayfaf yacayuh xissiiimte luulâ taamah eglâ.
7. "Qedaddo kee abud luulâ taamah eglâ" iyyaanam qedaddo, abud kee coori wadi abudih ayfaf le adoytiitih yacayuh xissimta luulâ taamah eglâ.
8. "Cooriwadi abuudu" iyyaanam luula taamah eglak abud beeh yan adoyti woo abud inkih gacse kal rabe kaa tekkek raaqeh yan abud edde gacsoonuh yaceen coori wad caabi.
9. "Luulâ taamah eglak taama rakaakay" iyyaanam akkinnaan luulâ taamah eglah edde xinti madqal yirgiqen ceela reedantih xaqul maysaqarra le taamah araca
10. "Adoyta" iyyaanam luulâ taamah eglak edde xin madqak ugutak, luulâ taama eglah qaynat elle aninnan innal mudeenih yanin adoytinni magdooda kibak adoyta yakkih assabalta xayyoyseeh, oggol gee num, hinnay rakiibo luulâ taamah eglâ, hinnay luulâ taamah yuniyen, hinnay luulâ taamah eglalih federeshini.
11. "Amolladi mododu" iyyaanam inki rakiibo luulah eglak nuntin amoh adoyta, hinnay awlaytitte hinnay rakiibo luulâ taamah eglak daga tekkek rakiibo luulâ taamah eglali, luulâ taamah eglalih yuniyenwa hinnay luulâ taamah eglalih federeshinwa awlaytitte elle geytimta mododu.

፮ / "ሁለገብ የኅብረት ሥራ ማህበር " ማለት ለአባላቱ የማምረት እና አገልግሎት የመስጠት ተግባራትን ለማከናወን የተቋቋመ የኅብረት ሥራ ማህበር ነው፤

፯ / "የቁጠባና ብድር የኅብረት ሥራ ማህበር" ማለት የቁጠባ፣ የብድር እና የብድር የሕይወት መድን አገልግሎቶችን ለአባላቱ ለመስጠት የተቋቋመ የኅብረት ሥራ ማህበር ነው፤

፰ / "የብድር የ ሕይወት መድን " ማለት ከኅብረት ሥራ ማህበር ብድር የወሰደ የኅብረት ሥራ ማህበር አባል ብድሩን ሙሉ በሙሉ ከፍሎ ሳይጨርስ በሞት ቢለይ ቀሪውን ብድር ለመክፈል የሚሰጥ የመድን ዋስትና ነው፤

፱ / "የኅብረት ሥራ ማኅበር የሥራ ክልል" ማለት በማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር መተዳደሪያ ደንብ የተወሰነና አግባብ ባለው ባለሥልጣን የተመዘገበ የሥራ ክልል ነው፤

፲ / "አባል" ማለት በኅብረት ሥራ ማህበሩ መተዳደሪያ ደንብ መሰረት እንደ ኅብረት ሥራ ማህበሩ አይነት የተደነገጉትን የአባልነት መመዘኛዎችን በማሟላት ለአባልነት ጥያቄ አቅርቦ ተቀባይነት ያገኘ ግለሰብ ወይም መሠረታዊ ኅብረት ሥራ ማህበር ወይም የኅብረት ሥራ ማህበራት የኒዬን ወይም

11. "Awlaytu" iyyaanam elle awlisan inni luula taamah edde xinti madqa elle itta innal tikki iyyeh rakiibo luula taamah eglak adoytit nuntin amol yuniyeenil hinnay luula taamah eglaalih federeshinik amolladi mododul geytimak xongolo yacee numu.

13. "Edde xinta" iyyaanam ta kuktih maasayyak 12 tan rooriseenim inkih addat leeh, ceela dagaril garil yeyseqerrimeeh, kulli waqdi edde abam maysaasa edde anum, luulâ taamah eglak amolladi mododul mango gabah oggol geyteeh, faaticisen luulâ taamah egla edde xinta madqa

14. "Baxsa le edde cabo" iyyaanam adoytit xaqul dirki yakkuh luulâ taamah eglah adoytiitik mango gabah xongolol faaticisan edde cabo.

15. "Taama miraacissa maro" iyyaanam amolladi mododul dooran inki luula taamah eglah taamoomi miracisoonuh qaaqa(reeda) akah yeceen xagara.

16. "Taama gexse" iyyaanam luulâ taamah eglah gubat raaqah yan numy kaah yeceen qaaqaa kee reedah waadok ugutak luula taamah eglak ayrok ayroh taamoomi yasgayye taamâ saqala.

02/ "ተወካይ" ማለት አወካከሉ በኅብረት ሥራ ማህበሩ መተዳደሪያ ደንብ በሚወሰነው መሠረት ሆኖ በመሠረታዊ የኅብረት ሥራ ማህበር በግለ ሰብ አባላት ተወካዎ በጠቅላላ ጉባኤ ድምጽ የ ሚሰጥ ወይም በኅብረት ሥራ ማህበራት ዩኒዩን ወይም በኅብረት ሥራ ማህበራት ፌዴሬሽን በጠቅላላ ጉባኤ ተመርጦ የኅብረት ሥራ ማህበራትን ተክቶ በማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር ጠቅላላ ጉባኤ ስብሰባ ላይ በመገኘት ድምፅ የሚሰጥ ግለሰብ ነው፤

03/ "መተዳደሪያ ደንብ" ማለት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲ ፪ የ ተመለ ኩቱትን ዝር ዝሮች አሟልቶ የያዘ ፣ አግባብ ባለው አካል የተመዘገበ እና በየጊዜው የሚሻሻለውንም ጨምሮ በኅብረት ሥራ ማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ በሁለት ሦስተኛ ድምፅ የፀደቀ የኅብረት ሥራ ማህበሩ የሚተዳደርበት ሕግ ነው፤

04/ "ልዩ ውሳኔ" ማለት በአባላቱ ላይ አስገዳጅነት እንዲኖረው በኅብረት ሥራ ማህበሩ አባላት በሁለት ሦስተኛው ድምጽ መጽደቅ ያለበት ውሳኔ ነው፤

17. "Taameyna" (taamite) iyyaanam kaa tamsissah tan luulâ taamah egla kaah tecee ambalaalak ugutak ayrok ayroh taama gexsa (aba) tamlisen numu.

18. "Qikkibô cisaaba" iyyaanam luulâ taamah egla liggidi tirfik, madqak ugutak qikkiboh daagissa maaluy tirfi lofti adoytiitih kurruumewa cisaaba.

19. "Kapital" iyyaanam luulâ taamah egla amolladih leh tan gaddak abud kalla han waqdi raaqa gadda. Tonnah adoytit saamih(lofti) limo, qikkibo cisaaba acwa, nagra kee edde xinti waadoyse maal kee investmenti edde yan maalu

20. "Ceela reedantu" iyyaanam federal luulâ taamah ejensi hinnay rakaakayal luulâ taamah eglaalih kukta yagdabuh, woo langi miraacisuh, lowsiiisuh xisen xagara.

21. "Rakaakaya" iyyaanam Etyopiyah federalih dimokraasih ummuunoh dusturuk maasayyak 41(1) edde yaabe rakaakaya kinnuk Addis Abebah magaalah xiinissoo Diredawah xiinisso edde anuk

07/ "ሠራተኛ" ማለት ከአሰሪው የኅብረት ሥራ ማህበር ጋር በገባው ውል መሠረት የዕለት ተዕለት ሥራዎችን እንዲያካሄድ በቅጥር ላይ የተመሰረተ የሥራ ግንኙነት ያለው ግለሰብ ነው፤

08/ "የመጠባበቂያ ሒሳብ" ማለት የኅብረት ሥራ ማህበሩ ከዓመታዊ ትርፍ በሕገ መሰረት ለመጠባበቂያ በቁያነት የሚያቀምጠውና ለአባላት በትርፍ ድርሻነት የማይከፋፈለው ሂሳብ ነው፤

09/ "ካፒታል" ማለት የኅብረት ሥራ ማህበርካለው ጠቅላላ ሀብት ላይ ዕዳው ተቀንሶ የሚቀረው የሀብት መጠን ሲሆን የአባላትን የዕጣ ሽያጭ፣ የመጠባበቂያ ሂሳብ፣ ስጦታ፣ ውርስ እና በመተዳደሪያ ያደገቡ የሚወሰኑ ፈንዶች እና ኢንቨስትመንቶችን የያዘ ነው፤

፳/ "አግባብ ያለው ባለስልጣን" ማለት የፌዴራል

ኅብረት ሥራ ኤጀንሲ ወይም በክልል የኅብረት ሥራ ማህበራት አዋጅን ለማስፈጸም፣ ዘርፉን ለመምራት እና ለመቆጣጠር የተቋቋመ አካል ነው፤

፳1/ "ክልል" ማለት በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ

22. "Luula taamah eglaalih maalu" iyyaanam akkinnan luula taamah egla baxaabaxsa le tuxiqittey nangaleh iyyah, barittoh hinnay aydakaakanah, ooxit ayfaafayah hinnay ilsis makkoh hinnay cubbussoo kee kusaq taamah, madqah ayfaafayah maysaxxagaa kee angaaraw taama kee ayyuntiinoh ayfaafay edde yakke maaluy luulâ taamah eglaalik liggidal geyan yuyxuxxuren tirfik amolladi mododul madqak geytima maalu. Tonnaah luulâ taamah eglaali acwah geytem hinnay nagrak geenim hinnay baxaabaxsa le le cogaysoosa bicisak, catootak kee baxaabaxsa le culo geysissa abtootak geytimte maalu . Tonnaah luulâ taamah eglaali taddigille way kurrasite waan sittalluk lon maaluu kee ikoyta.

23. "Saami(lofti) mekla" iyyaanam luulâ taamah eglah xaquuk kuukusen nihit leeh, adoytiinuh qimbol qado maaluh takku duyveh taniimiy limmoyseeni hinnay limoh taniimi.

24. "Sahdaytu" iyyaanam ginook sahdaytu tekkeemi hinnay madqal sahdayti gar akah yontocowwe xagara.

25. Kulli lab nadol akah kaaynem, saynado edde kinni.

!2/ "የኅብረት ስራ ማህበራት ፈን ድ" ማለት ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር ለተለያዩ የጋራ ጥቅሞች ለትምህርት ወይም ለስልጠና ወይም ለኦዲት አገልግሎት ወይም ለማበ ረታቻ ወይም ለጥናት እና ምርምር ወይም ለህግ አገልግሎት ወይም ለፕሮሞሽንና ኮሙኒኬሽን እና ለማህበራዊ አገልግሎት የሚያውላቸውን ከኅብረት ስራ ማህበራት ዓመታዊ የተጣራ ትርፍ በጠቅላላ ጉባዔ ሲወስን የሚገኝ ገቢ እንዲሁም የኅብረት ስራ ማህበራት ከስጦታ ወይም ከውርስ ወይም የተለያዩ ፕሮጀክቶችን በመሥራት ከዕርዳታ እና ከተለያዩ ገቢ ማስገኛዎች የተገኙ ገቢዎችን እና የኅብረት ስራ ማህበራት ህልውናቸውን በሚያጡበት ጊዜ የማይከፋ ፈላጊ የጋራ ገንዘብና ንብረት የሚሰባሰቡት ፈንድ ነው፤

!3/ "የዕጣ ክፍያ " ማለት በኅብረት ስራ ማህበሩ የታወጀ ዋጋ ያለው እና ለአባልነት እንደ መጀመሪያ ያቅድመ ሁኔታ በጥሬ ገንዘብ ወይም በዓይነት የተሸጠ ወይም የሚሸጥ ነው፤

III. Angaddaabe waado

Ta kukti inkih tan baaxoh addal xissimmi itta luulâ taamah eglaalih bagul inkih yanguddubeh.

IV. Luulâ taamah eglah madmoomi

Ta kuktak ugutak xissiima luulâ taamah egla ciggilta madmoomi le.

1. Adoytit rike rikeh taamitak akak yawqoonu xiqe waan maddur taamoomi kee ayyuntiino taqbitte yesgellen maqarat akak yawqoonuh, akah yassedonu, kee yafgidoonuh
2. Adoytit leh tan ixxiga, gadda kee arqo sitta xagisak yayse xalot geyoonu
3. Adoytit xaqul issi kibal maqarrooysoonu
4. Yamrutoonuh faxximta mawqoo kee ayfafih melleb daggoysak adoytit faxxah tan satqo hinnay ayfaf tawwa iyya mellebih akah geyan innah abaanam kee sinni murti hinnay ayfaafay yayse melleb qadaagal akah geyannah xiqsiisaanama.
5. Matteebanni ixxigaa kee taama giniyyi abinal asuh faxximmi ittam akah baarimta innah aban
6. Adoytit fanal Qedado qaada akah takke innah akah baarimta innah abaanama
7. Adoytiitih abud ayfaf acayuk investimenti akah baarima innah abaanama

፫. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ አዋጅ በመላ ሀገሪቱ ውስጥ በሚደራጁ የኅብረት ሥራ ማህበራት ላይ ተፈጻሚነት ይኖረዋል፡፡

፬. የኅብረት ሥራ ማህበር ዓላማዎች

በዚህ አዋጅ መሠረት የሚቋቋም ኅብረት ሥራ ማህበር የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል፡-

፩/ /አባላት በተናጠል በመሥራት ሊወጧቸው የማይችሏቸውን የኢኮኖሚ እና ማህበራዊ ችግሮችን በተባበረ ጥረት መወጣት፤ መቋቋም እና መፍታት፤

፪/ አባላት ያላቸውን ዕውቀት ሀብትና ጉልበት በማቀናጀት የተሻለ ውጤት ማግኘት፤

፫ / በአባላት ዘንድ በራስ መተማመንን ማጎልበት፤

፬ / ለማምረት የሚያስፈልገውን ወጪና የአገልግሎት ዋጋን በመቀነስ አባላት የሚፈልጉትን ግብአት ወይም አገልግሎት በአነስተኛ ዋጋ እንዲያገኙ ማድረግ እና ምርታቸው ወይም አገልግሎታቸው የተሻለ የገበያ ዋጋ እንዲያገኝ ማስቻል፤

- 8. Adoytitih abud gacsonuh coori wadi caabi yaceenimi
- 9. Adoytit num kee amoh (cankah) taamitinnoonuy ken gufak yeneh yan taqbi kee kasaara baxsitak(sittallih quukak) numtin amô biyak kee kasaara daggoysaanama.
- 11. Adoytit barisak aydakaakanuk maddur kee ayyuntiinô maqar kee qaada keenik gablusaanama.

V. Luulâ taamah eglaalik rakiibo radmooma

- 1. Luulâ taamah eglah adoytiini eglaali tacee ayfaafayat xoqoysimam faxaah adoytiini dirkiika yakkaquh labbat le maritteh inkih nado, ranko, samad, siyaasa mabla, erkenna, diini baxsa aalle kal kulli marah fakimit yan.
- 2. Luulâ taamah eglaalih radmo ayyaaquk tonnaah edde cabooba tatusak (niqin) ambadle gabat agle abta adoytiitit miracsimta dimokrasi massoynaani kulli adoyti massah tan xongolo elle leeh tonnaah inki adoyti inki xongolo dubuk aalle le.
- 3. Geen tiirfik qikkiboo kee geeri ayfaafayitte iggiriqqi itteh daffeyseenik geera luulâ taamah eglak xaamte saamih () ixgul kee gabat asgollu caddibnal tirfi keefima.

፰/ ለአባላት የብድር የሕይወት መድን ዋስትና መስጠት፤

፱/ አባላቱ በግላቸው ቢሰሩ ኖሮ ሊደርስባቸው የሚችለውን ጉዳትና ኪሣራ በጋራ በማካፈል የእያንዳንዱን ሰው ጉዳትና ኪሣራ መቀነስ ፤

፲/ አባላትን በማስተማርና በማሰልጠን ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ አቅማቸውንና ባህላቸውን ማጎልበት፡፡

፷. የኅብረት ሥራ ማህበራት መሠረታዊ መርሆዎች

፩/ የኅብረት ሥራ ማኅበራት አባልነት በማኅበራቱ አገልግሎት ለመጠቀም ለሚፈልጉና የአባልነት ግዴታዎችን ለመቀበል ፈቃደኛ ለሆኑ ሰዎች ሁሉ በጾታ፣ በማኅበራዊ አቋም፣ በዘር ፣ በፖለቲካ አመለካከት፣ በአካል ጉዳተኝነት ወይም በሃይማኖት ልዩነት ሳይደረግ ለሁሉም ክፍት ይሆናል፡፡

፪/ የኅብረት ሥራ ማኅበራት ፖሊሲ በማውጣትና ውሳኔዎችን በማስተላለፍ የነቃ ተሳትፎ በሚያደርጉ አባላት የሚመሩ ዲሞክራሲያዊ ድርጅቶች፣ ያንዳንዱ አባል እኩል ድምጽ ያለው

4. Luulâ taamah eglaali geeri xagoorut, doolat edde anuk sittin gey aban waqdi, hinnay luulâ taamah eglak iroh tan raceynaanik maalu abuudusak sinni kappital maqarroysaanam xiqaanah. Toh takkem adoytit dimokrasil aban loynisso diggoysak, luulâ taamah egla leh tan isaamoh xin gar dacrisak, isih is xiinisiyyi ceelo elle xaggiime wayta gurral takkeemi.

5. Luulâ taamah eglaalih adoytit, doorol tano, taama gexse kee taameynit sinni luulâ taamah eglah faxxiima dadal baahoonuh barittoo kee aydakaakan akah geyan innah abelon luulâ taamah.

6. Dariifal, baaxo caddol, baad caddol tanih tan luulâ taamah eglaalih rekissosat angaarawok ken lih cattiiimak luulâ taamah eglaalih angagoyitte gablusak, sinni adoytit muquk yayfoofen.

7. Luulâ taamah eglaali adoytit faaticisseh tan radmoomah gitaak ken dariifal geytimah yan ayyuntah duuqum le daddos edde baahan abtoota aban.

፬/ የኅብረት ሥራ ማኅበራት ከሌሎች አካላት ጋር መንግሥትንም ጨምሮ ስምምነት የሚያደርጉት ወይም ከኅብረት ሥራ ማኅበራቸው ውጭ ከሚገኝ ምንጭ ገንዘብ በመበደር ካፒታላቸውን ማሳደግ የሚችሉት የአባላትን ዲሞክራሲያዊ ቁጥጥር በሚያረጋግጥ፤ የኅብረት ሥራ ማኅበራቸውን የራስ በራስ ማስተዳዳር መብት በሚጠብቅ እንዲሁም የራስ አገዝ ባህሪውን በማይነካ ሁኔታ መሆን ይኖርበታል፡፡

፭/ የኅብረት ሥራ ማኅበራት አባላት፣ ተመራጮች፣ ሥራ አስኪያጅ እና ሠራተኞች ለኅብረት ሥራ ማኅበራቸው ዕድገት ተገቢውን አስተዋጽኦ እንዲያበረ ክቱ ትምህርትና ሥልጠና እንዲያገኙ ያደርጋሉ፤ ስለኅብረት ሥራ ማኅበራት ምንነትና ጥቅም ለሕዝቡ በተለይም ለወጣቱ ያስተዋውቃሉ፡፡

፮/ በአካባቢ፣ በሀገር አቀፍ፣ በአህጉር አቀፍ እና በዓለም አቀፍ ደረጃ ከሚገኙ የኅብረት ሥራ ማህበራት መዋቅሮች ጋር በመተባበር የኅብረት ሥራ ማህበራት እንቅስቃሴን በማጠናከር አባሎቻቸውን በሚገባ ያገለግላሉ፡፡

VI. Luulâ taamah eglaali kee adoytit

nihirusa

- 1) Luulâ taamah eglaalih nihirwa ciggiltam teeti
 - a) Isih is catiyya
 - b) Canka qaaqak yawqeenimi
 - c) Dimokraasi qaada baarisaanama
 - d) Missah aniyya
 - e) Qadliino
 - f) Toobokinnu
- 2) Luulâ taamah eglaalih adoytiitik meqem kaban nihirwa ciggiltam teeti
 - a) Amaanat aalliyya
 - b) Qidiino
 - c) Esserimiyya
 - d) Gabat agliinu
 - e) Ayyunti qaaqisso kee
 - f) Geeri marah yacsubeenimi

**Nammey^{heele} exxa
Luulâ taamah eglaalih
xissiiimiyyaa kee aysaqorra**

7. Luulâ taamah xiso

1. Luulâ taamah eglaali sissin weelol rakiibok xabba heenih federeshin fan xissiiimaanam xiqan
2. Rakiibo luulâ taamah egla
 - a) Yekeesin dariifal sigta hinnay taamitta hinnay yekeesen mihrat le marittee kee
 - b) Ixxuk kontom dagoowe sinni adoytiitik xissiiiman.

፮. የኅብረት ሥራ ማህበራት እና

የአባላት እሴቶች

፩ / የኅብረት ሥራ ማህበራት እሴቶች የሚከተሉት ይሆናሉ፡-

- ሀ) ራስን በራስ መርዳት፤
- ለ) የግል ሃላፊነትን መወጣት፤
- ሐ) የዴሞክራሲ ባህልን ማስፋፋት፤
- መ) እኩልነት፤
- ሠ) ፍትሃዊነት፤
- ረ) ወንድማማችነት፡፡

፪/ የኅብረት ሥራ ማህበራት አባላት የሥነ-ምግባር

እሴቶች የሚከተሉት ይሆናሉ፡-

- ሀ) ታማኝነት፤
- ለ) ግልፅኝነት፤
- ዘ) ተጠያቂነት፤
- መ) ተሳታፊነት፤
- ሠ) ማህበራዊ ኃላፊነት፤ እና
- ረ) ለሌሎች ማሰብ፡፡

ክፍል ሁለት

ስለኅብረት ሥራ ማኅበራት

አመሠራረትና ምዝገባ

፯. ስለኅብረት ሥራ ማህበራት

አመሠራረት

፩/ የኅብረት ሥራ ማህበራት እንደ የባህሪያቸው ከመሠረታዊ እስከ ገቢ ጋር ለመሰጠት

- 3. Ta maasayyak nali maasayyak (2) warak (b) taniimih, taama caalat kee maddur tuxxiq keenik wagiitah yan reedanti ugutmah ixu miraacinnul yargiqem duudah. Takkay immay too ixxi tabanak dagoowam mafaxximta.
- 4. Federal caddol xissiiimta rakiibô luulâ taamah eglaalih adoytit elli sigtam namma rakaakayak biso takkem faxximta.
- 5. Ceela reedanti (abbatino) luulâ taamah eglaali federal caddol hinnay rakaakay caddol ken xise le ken aysequerrele.

8. Luulâ taamah eglaalih Qaynoota

- a. Luulâ taamah egla murti tayyaaqe hinnay ayfaf acwa abta hinnay murti taamaa kee ayfaf acwa sittat abtu xiqta mangaafa abto sittat abta egla akkuk xissimtam xiqtah.

Ta maasayyak, nali maasayyak (1) muddumtem elle anuk, luulâ taamah eglaalih madqal waaso le ummattak moral nihirwa xagtaah, dariifak nagaynan abtoota biyakta taamoomil xissiiimaanam xiqqiime sinnim kinnuk, wagittah tan abbatino (reedon) maddur xiq akak asmatuk elle xissiiiman dariifal gaddi yanik waytam cubbusso diggoysak luulâ taamah eglaali elle xissimta qaynoota doorak xaysaanamih mihrat qokol abele.

፫ / የዚህ አንቀጽ ንዑስ አን ቀጽ (፪) ፊደል ተራ (ለ) ቢኖርም የሥራ ባህሪያቸውን እና የኢኮኖሚያዊ አዋጭነታቸውን መሠረት በማድረግ አግባብ ያለው ባለሥልጣን የመነሻ ቁጥርን በመመሪያ ሊወስን ይችላል፤ ሆኖም የመነሻ ቁጥሩ ከ፲ ሊያንስ አይችልም፡፡

፬ / በፌደራል ደረጃ የሚደራጁ መሠረታዊ ኅብረት ሥራ ማህበር አባላት ነዋሪነታቸው ከሁለት እና ከዚያ በላይ ከሆኑ ክልሎች የተውጣጡ ግለሰቦች መሆን አለባቸው፡፡

፭ / አግባብያለው ባለሥልጣን የኅብረት ሥራ ማህበራትን በፌደራል ወይም በክልል ደረጃ በማደራጀት የሚመዘገብ ይሆናል፡፡

፮. የ ኅብረት ሥራ ማኅበራት ዓይነቶች

፩ / የኅብረት ሥራ ማህበር ምርት የማምረት ወይም አገልግሎት የመስጠት ወይም ምርት የማምረት እና አገልግሎት የመስጠት ሁለገብ ተግባር አጣምሮ የሚያከናውን ሆኖ ሊመሠረት ይችላል፡፡

9. Luulâ taamah eglah migaq

1. Kulli luulâ taamah eglali seecimeyna aallele. Too seecimeyna sabab lem faxximta. Madqaa kee ummatta moral xage waytam faxximta.
2. Kulli luulâ taamah eglah migaaqak elle cabot "yekeesen qaaqa le luulâ taamah eglâ" itta maxco lem faxximta
3. Inki luulâ taamah eglâ elle yiysiqirrimah yan migaaqal, mamaxxagah astal kee taama rakaakayih addal geeri luulâ taamah eglay woo bisle, woo astal, sitta ceela migaaqat xoqoysimtam madudda.
4. Kulli luulâ taamah eglah migaq giffu luk uktubbu heenih luulâ taama elle takke aracat xakbisaanam faxximta. Tonnaah luulâ taamah eglah maysaxxagoogit, farmo waraakitil, geeri maybalaalaqooqit, luula taamah eglah migaaqal ferma elle haan sanadwal fiirisaanaah, Shabbat (muhrit) haanam faxximta.
5. Faxxe num wagiitah reeda le xagarak idini geekal "luulâ taamah eglâ" iyya migaaqat xoqoysiman maduuda

10. Luulâ taamah eglah maysaqarra wagittaama

1. Faxxe luulâ taamah eglâ wagiitah yan abbatinoh(reedaleh)gitaak yaysaqarrimem faxximta.

፱. የኅብረት ሥራ ማኅበር ስም

፩ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማኅበር መጠሪያ ስም ይኖረዋል፣የስም አወጣጡም ምክንያታዊ፣ ሕግንና የሕዝብን ሞራል የማይቃረን መሆን አለበት፡፡

፪ / ከማንኛውም የኅብረት ሥራ ማኅበር ስም መጨረሻ "ኃላፊነቱ የተወሰነ የኅብረት ሥራ ማህበር" የሚል ሐረግ መጻፍ ይኖርበታል፡፡

፫ / አንድ የኅብረት ሥራ ማህበር በተመዘገበበት ስም፣ መለያ ምልክት እና የሥራ ክልል ውስጥ ሌላ የኅብረት ሥራ ማህበር ተመሳሳይ እና አሳሳች ስም ወይም መለያ ምልክት መጠቀም አይችልም፡፡

፬ / የማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር ስም ጉልህ ሆኖ ተጽፎ የኅብረት ሥራ ማህበሩ ሥራ በሚካሄድበት በማንኛውም ሥፍራ መለጠፍ አለበት፡፡ እንዲሁም በኅብረት ሥራ ማህበሩ ማስታወቂያ ዎች፣ ደብዳቤዎች፣ ሌሎች መግለጫዎችና በኅብረት ሥራ ማህበሩ ስም በሚፈረሙ ሰነዶች ላይ መጻፍ ወይም ማኅተም መደረግ አለበት፡፡

2. Kulli luulâ taamah eglâ, luulâ taamah eglâ tikki iyeh yaysaqarrimuh ciggiltam edde xakbisak assabalta wagiita reeda leelal xayyoysam faxximta.

- a) Ukumte adoytiitih mododih guuma
- b) Luulâ taamah eglak edde xin madqak 3 korraqa
- c) Luulâ taamah eglak taama miracissa maroh adoytiitih migaq fermaa kee sugmenta
- d) Luulâ taamah eglak lowssis maroh adoytiitik migaaqa fermaa kee segment
- e) Luulâ taamah eglah adoytit akkuk taysiqirrima maritte ta kuktaa kee luulah eglâ teyyeeqe edde xin madqa elle itta innal adoyta yakkoonuh xiqto loonum tascasse maybalaalaqooqi
- f) Luulâ taamah eglâ rakiiboh eglak daga tekkek adoytiitih tanih tan luulâ taamah eglâalih sugmentaa kee awlaytit ferma.
- g) Sidocuuk elaa koonâ karmah ekraaroh sanad
- h) Ugtumâ kappital yakkeh gidee kee kobxiseenih bankil yeneh banki yoofenta, banki elle anewaa dariifal yaysaqarri faaticise faynansi makaadol yaniimih diggoosih sanada.

፪ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማኅበር ፣ የኅብረት ሥራ ማኅበር ሆኖ ለመመዘን ማመልከቻውን ከሚከተሉት ጋር አያይዞ አግባብ ላለው ባለሥልጣን ያቀርባል፡ -

- ሀ) የመሥራቾች ስብሰባ ቃለ ጉባኤ፤
- ለ) የኅብረት ሥራ ማህበሩን መተዳደሪያ ደንብ ሦስት ቅጂዎች፤
- ሐ) የኅብረት ሥራ ማህበሩን የሥራ አመራር ኮሚቴ አባላት ስም፣ አድራሻና ፊርማ፤
- መ) የኅብረት ሥራ ማህበሩን የቁጥጥር ኮሚቴ አባላት ስም፣ አድራሻና ፊርማ፤
- ሠ) የኅብረት ሥራ ማህበር አባላት ሆነው የሚመዘገቡት ግለሰቦች በዚህ አዋጅና በኅብረት ሥራ ማኅበሩ መተዳደሪያ ደንብ በተወሰነው መሠረት አባል ለመሆን ብቁ መሆናቸውን የሚያስረዱ ዝርዝር መግለጫዎች፤
- ረ) የኅብረት ሥራ ማህበሩ ከመሠረታዊ የኅብረት ሥራ ማህበር በላይ ከሆነ የአባል ኅብረት ሥራ ማህበራትን አድራሻ እና የተወካዮች ፊርማ፤

ሰ) ከሶስት እስከ አምስት ዓመት የሚደርስ የኅብረት ሥራ ማህበሩ

g. Luulâ taamah egla elle taamitta aracih maybalaalaqa

h. Ta kukta yagdaboonuh tawaqu waytaedde xiinitte, miracsentiitte edde cabooba geeri maybalaalaqooqi

3. Wagitta abbatino (reeda le) keenih xayyowte assabalat fokkaqqa heeh kibuk tanim ismitte heeh sitta kataysa taamâ koonâ ayroh addat luula taamah egla iysiqirri heeh, yiysiqirrimemih sumaq warkat aceele. Ta sumaaqih warkatal luulâ taamah egla edde tiysiqirrimem ayro yaktuben.

4. Wagitta abbatino ta egla taysiqirrimem mafaxximta iyyek, sabab akak kutbeh hayya heeh sitta katayta taama koonâ ayroh addat qaddoosam faxximta.

5. Cina elle gacsen luulâ taamah eglah awlaytit, ta maasayyak nali maasayyak (4) yeceen edde cabo raabiteweenik rakaakayal wagitta cokmi caxah, federal tekkek fayyale federal cokmi caxah 8 ayroh addat xayyoosaanam xiqan.

6. Ta maasayyak nali maasayyak (3) ugutak yontocowwe sumaq warkat ta luulâ taamah egla ta kuktak ugutak teyseqerrimeemih dudda le asmata

ቀ) የኅብረት ሥራ ማህበሩ የሚሠራበት ቦታ መግለጫ

በ) ይህን አዋጅ ለማስ ፈጸም በሚወጡ ደንቦች ወይም መመሪያዎች የሚወሰኑ ሌሎች መግለጫዎች። ወይም መመሪያ ዎች የሚወሰኑ ሌሎች መግለጫዎች።

፫ / አግባብ ያለው ባለሥልጣን የቀረበበትን የምዝገባ ማመልከቻ መርምሮ የተሟላ መሆኑን ሲያረጋግጥ በአምስት ትተከታታይ የሥራ ቀናት ውስጥ የኅብረት ሥራ ማህበሩን መዝግቦ የምዝገባ ምስክር ወረቀት ይሰጠዋል። በዚህም የምዝገባ ምስክር ወረቀት ላይ የኅብረት ሥራ ማህበሩ በኅብረት ሥራ ማህበርነት የተመዘገበበት ቀን ይጠቀሳል።

፬ / አግባብ ያለው ባለሥልጣን አመልካቹን የኅብረት ት ሥራ ማህበር መመዝገብ አይገባውም ሲል የወሰነ እንደ ሆነ ምክንያቱን በጽሑፍ በማድረግ ግለ ኅብረት ሥራ ማህበሩ ወኪሎች ካመለከቱበት ቀን ጀምሮ በአምስት ተከታታይ የሥራ ቀናት ውስጥ መግለፅ አለበት።

፭ / የአመልካች ወኪሎች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) መሠረት በጽሑፍ በተሰጠው ውሳኔ ላይ ቅሬታ ያላቸው

7. Ta maasayyak nali maasayyak (3) ugutak madqa elle itta innal tiysiqirrima faxe luulâ taamah eglâ, akah tiysiqirrima madmaa kee edde xinti addal idniseenih yan taama abuh geeri kabxah idini mafaxsiisa.

8. Ta maasayyak nali maasayyak (2)(a) kee (h) rorsimte magdooda kibbimtem wagiita dagar (reeda li) diggoysa waqdi inki liggidah elle sugâ sumaqta acuyyu heeh raqte magdooda yekeesen uddurut gaba akah kalts innah abaanam bictah.

9. Faxe luulâ taamah eglâ akah xissiiimte madma kee radmok iroh angayyuk geytimtek wagiita gaba ta madqal teetih idnisen taama abet et kalaanam taamak tet soolisaanam xiqqimtah.

10. Ta maasayyak nali maasayyak (9) ugutak waasen luulâ taamah eglâ 30 ayroh adda waaso isik uguttuh assubullute week wagiitah yan reedali eglal diglô maaqatta beyam xiqah.

11. Ta maasayyak nali maasayyak (9) elle iyya innal waasen luulâ taamah eglâ amolladi modod waaso isik uguttuh wagiita abbatino (reedalil) waaso nek kala axcuk essero xayyoysam duudah essero yukkuqe wagiita abbatino, xayyoowe sabab kaat ceelek waaso ugsam(kalam) duudah.

፯ / በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ (፫) መሠረት በሕጋዊ መንገድ የተመዘገበ ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር በተመዘገበበት ዓላማና በመተዳደሪያ ደንቡ ውስጥ ለተፈቀደለት የሥራ መስክ ሌላ ተጨማሪ የንግድ ፈቃድ ሳያስፈልገው ይሠራል።

፰ / በዚህ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ (፪) (ሀ) እስከ (ሸ) የተዘረዘሩት መስፈርቶች የተሟሉ መሆኑን አግባብ ያለው ባለሥልጣን ሲያረግጥ ከአንድ አመት ላልበለጠ ጊዜ የሚያገለግል ጊዜያዊ የምስክር ወረቀት ሰጥቶ የተቀሩት መስፈርቶች በተሰጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ እንዲሟሉ ማስደረግ ይችላል።

፱ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር ከተቋቋመበት ዓላማና መርህ ውጪ ሲንቀሳቀስ ከተገኘ በዚህ ሕግ የተፈቀደለትን ሥራ እንዳይሠራ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ሊያግደው ይችላል።

፲ / በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፱) መሠረት የታገ ደው የኅብረት ሥራ ማህበር ዕግዱ እንዲነሳ ለትበ ፱ተከታታይ ቀናት ውስጥ ካላመለከተ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ሕጋዊ የ ማፍረስ እርምጃ ይወስዳል።

Wagitta abbatino waaso ugse waytek akah ugse waa sabab edde hayya heeh kutbeh yaysixxige. Ta abbatinoy wagittah iyya tecee margaqat leede wayte gaba, waqa rakaakay tekkek rakaakay cokmih buxah, federal caddo tekkek federal cokmih buxah yoo maxiqta waqa xayyoysam duudah.

11. Madqa dagar kee qaaqa

- a) Kulli luulâ taamah eglay ta kuktak 10 heele maasayyak ugutak maysaqarra akah tekke too ayrook xabba haanam madqal numiino gar le
- b) Kulli luulâ taamah egla amolladih leh tan ikoytak biso abuuduh messerimta qaaqa teetik waado le.
- c)

12. Luulâ taamah eglak edde xinta

- 1. Kulli luulâ taamah egla edde xinta le edde xinti ciggiila addatino le.
 - a) Luulâ taamah eglak migaq kee sugmenta
 - b) Luulâ taamah eglak madmaa kee abto
 - c) Luulâ taamah eglak taamah arac kee dariifa
 - d) Luulâ taamah eglah adoyta yakkoonuh xiqsissa magdooda
 - e) Luulâ taamah eglah adoytiitih gar kee dirkiika

አግባብ ያለው ባለሥልጣን እግዱን ያላነሳ እን ደሆነያ ላነሳበትን ምክንያት በጽሑፍ ያ ሳውቃል፡ ፡ አግባብ

ያለው ባለሥልጣን በሰጠው ውሳኔ ያ ልተስማማ አካል ዕግዱ የተሰጠው በፌዴራል ደረጃ ከሆነ ለፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ወይም ዕግዱ በክልል ደረጃ ከሆነ ስልጣን ላለው ለክልሉ ፍርድ ቤት ይግባ ኝ ማቅረብ ይችላል፡ ፡

01/ የሕግ ሰውነትና ኃላፊነት

፩ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማኅበር በዚህ አ ዋጅ አንቀጽ ፲ መሠረት ከተመዘገበበት ቀን ጀምሮ በሕግ የ ሰውነ ት ሙብት ይኖረ ዋል፡ ፡

፪ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር ካለው ጠቅላላንብረት በላይ በዕዳ ተጠያቂ አይሆንም፤ ኃላፊነቱ የተወሰነው፡ ፡

02/ የኅብረት ሥራ ማኅበር መተዳደሪያ ደንብ

፩/ ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር መተዳደሪያ ደንብ ይኖረዋል፤ የመተዳደሪያ ደንቡ ይዘት የሚከተሉትን ይጨምራል፡ -

- f) Luulâ taamah eglah miroctih reeda, qaaqaa kee abto
- g) Luulâ taamah eglak adoyti elle yawqu xiqqa innaa kee d elle diiriyana inna
- h) Luulâ taamah eglah miracinni maroh adoytit kee geeri taamah abboti elle dooran inna, elle reedan inna, taamah udduru tonnaah saqoolinnak elle waasiman gurra hinnay elle diiriyiman gurra
- i) Luulâ taamah eglâ modod elle abta innaa kee seeco elle abta inna
- j) Tirfi elle kurrasitan innaa kee keefo
- k) Cisab kusaq wagittaama
- l) Taameynit elle tamlisan gurra
- m) Ta kuktaa kee ta kuktak ugutak tawqe madqooqii kee edde xintitte sade wayta geeri caagiida

2. Luulâ taamah eglah edde xinti amolladi mododul baxsa le edde cabot yaysiiseenim xiqqaanah. Takkaa immay luulâ taamah eglah edde xiinitteh maysaasa diggoytam wagiitah yan abbotinol xayyossu heenih yeyseqerren ayrook xabba haanama.

ረ) ስለ ኅብረት ሥራ ማህበሩ አመራር አካላት ሥልጣን ፣ ኃላፊነትና ተግባር ፤

ሰ) አባላት ከኅብረት ሥራ ማኅበሩ ስለሚወጡበትና ስለሚሰናበቱበት ሁኔታ፤

ሸ) ስለ ኅብረት ሥራ ማህበሩ ሥራ አመራር ኮሚቴ አባላትና ሌሎች የሥራ ኃላፊዎች ምርጫ፣ ሹመትና የሥራ ጊዜ እንዲሁም ከኃላፊነት ስለሚታገዱበት ወይም ስለሚሰናበቱበት ሁኔታ፤

ቀ) ስለ ኅብረት ሥራ ማህበሩ ስብሰባ አጠራር እና ስለድምጽ አሰጣጥ፤

በ) ስለ ትርፍ አመዳደብና ክፍፍል፤

ተ) ስለ ሂሳብ ምርመራ፤

ቸ) ስለሠራተኛ አቀጣጠር ፤

ኀ) ይህን አዋጅ እና በዚህ አዋጅ መሰረት የሚወጣ ደንብ እና መመሪያን የማይቃረኑ ሌሎች ጉዳዮች፡፡

፪/ የኅብረት ሥራ ማህበሩ መተዳዳሪያ ደንብ በጠቅላላ ጉባዔው ልዩ ውሳኔ ሊሻሻል ይችላል፤ ሆኖም የማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር መተዳዳሪያ ደንብ የማሻሻያ ሊጸና የሚችለው አግባብ ላለው

3. Luula taamah eglak edde xinta yaysiisiinuh amolladi modmdul edde cabenimik ugutak kee ta kuktih edde cabok ugutak tatrusen luulâ taamah eglak amolladi mododih baxsa le edde cabo sidiica korraqal hayisak edde cabo edde tatrusen taban kee sidiica ayroh addat sitta katayta taamah ayroorah addat wagiita abbotinoh xayyoosaanam faxximta. Edde xinti maysaasa dagal edde iyaa gale kak xagen ayroorat wagiita xagaral xayyoowe week makkaqa mali.
4. Ta maasayyak nali maasayyak (3) xayyowte edde xinti maysaasa ta kuktaa kee ta kuktak ugutak tewqe madqooqii kee miracsentitte sadewaam wagiita xagar ismitti (diggossu) heeh maysaasa yayseqerreh Yeyseqerreemih sumaqta sitta katatta koonâ taamah ayroorah addat aceele.
5. Wagiita xagar (abbatino) edde xinti maysaasa ayseqerre week, hinnay akah aysaqarrime wayta sabab sitta katatta koonâ taamah ayrot luulâ taamah eglak aysixxige week, yiysiisen edde xinti yeyseqerrimem xiqsitak taama bagul asele
6. Kulli luulâ taamah eglah edde xinti luulâ taamah eglah madmoomii kee radmooma addat yaallem faxximta.

፫ / የማንኛውም ኅብረት ሥራ ማህበር የመተዳደሪያ ደንብ እንዲሻሻል በጠቅላላ ጉባዔው ሲወሰን የተደረገው ማሻሻያ እና በዚህ አዋጅ መሠረት የተላለፈ የኅብረት ሥራ ማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ ልዩ ውሳኔ በሦስት ቅጅ ተደርጎ ወሳኔ በተላለፈበት ላይ ተከታታይ የስራ ቀናት ውስጥ አግባብ ላለው ባለሥልጣን መቅረብ አለበት፡ ፡ የመተዳደሪያ ደንቡ ማሻሻያ በተጠቀሰው ቀን ውስጥ አግባብ ላለው ባለሥልጣን ካልቀረበ ተቀባይነት አይኖረውም፡ ፡

፬ / በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሠረት የቀረበው የመተዳደሪያ ደንብ ማሻሻያ ይህንን አዋጅና አዋጁን ለማስፈጸም የወጣውን ደንብ እና መመሪያ የማይቃረን መሆኑን አግባብ ያለው ባለሥልጣን ሲያረጋግጥ ማሻሻያውን ይመዘገባል፤ የምዝገባ ማስረጃውንም በአምስት ተከታታይ የሥራ ቀናት ውስጥ ይሰጣል፡፡

፭ / አግባብ ያለው ባለሥልጣን የመተዳደሪያ ደንቡን ማሻሻያ ካልመዘገበ

7. Kulli luulâ taamah eglâ issi miraacinnih addat sayyô gabat agle dadlissa magdooda addat lem faxximta.

8. Kulli luulâ taamah eglâ sayyo, Qunxaaneytaa kee erkenna leela gabat agle ken addat dadaltuh istiratejik kee liggidi ekraaroh addat culsaanam faxximta.

13. Luulâ taamah eglâalih angaliyyaa kee baximiyya wagittaama

1. Luulâ taamah eglak amolladi mododuk baxsa le edde cabol:

a) Is namma ikkel hinnay wohuk mango ikkel baxsa le luulah eglâalih is kurtam xiqtah. Hinnay

b) Inkittu hinnay wohuk mango luulâ taamah eglâalit angaluk qusba luulâ taamah eglah xissimtam xiqtah.

2. Luulâ taamah eglâ tangalem hinnay baxsimtaamih baxsa le edde cabo abinal assam:

a) Luulâ taamah eglah adoytit kee mago essera baxsimiyyi hinnay angaliyyat bictem (oggoleenim) hinnay

b) Oggole wayte adoytit kee mago-essera mekla geytem hinnay meklâ caabi keenih yeceenim diggowwu itteh, baxsa le edde cabo wagiita abbatinoh garil maysaqarra geytem.

፯ / ማንኛውም የኅብረት ስራ ማህበር በማህበሩ የአመራር አካላት አባልነት ውስጥ የሴቶችን ተሳትፎ ለማሳደግና ለማበረታታት የሚያስችል መስፈርት ማካተት አለበት፡፡

፰ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር የሴቶችን፣ የወጣቶችን እና የአካል ጉዳተኞችን ተሳትፎ የሚያሳድጉ ተግባራትን በስትራቴጂክ እና በዓመታዊ ነጻቅዶቹ ውስጥ ማካተት አለበት።

03/ ስለኅብረት ሥራ ማኅበራት ውህደትና መከፋፈል

፩ / የኅብረት ሥራ ማህበር ጠቅላላ ጉባዔ በልዩ ውሳኔ :-

ሀ) ራሱን በሁለት ወይም ከዚያ በላይ በሆኑ የኅብረት ሥራ ማህበራት ሊከፋፍል፤ ወይም

ለ) ከአንድ ወይም ከዚያ በላይ ከሆኑ ኅብረት ሥራ ማህበራት ጋር በመዋሃድ አዲስ የኅብረት ሥራ ማኅበር ሊመሠርት፤ ይችላል።

፪ / የኅብረት ሥራ ማኅበር መዋሃድ ወይም መከፋፈል ልዩ ውሳኔ ተፈጻሚ የሚሆነው፡-

- 1. Akah xissiiimen madmaa kee radmo assakaxxuk taamitan

19. Taamâ qimbisiyya

- 1. Kulli luulâ taamah eglâ aysaqorri yekkeek geera lica alsih addat taama qimbisam faxsimta. Qimbiseweenik ossotinah sidiica alsih addat ekraarok ugutak qimbisuh ekeka keenih yaceen.
- 2. Luulâ taamah eglâ ta maasayyak nali maasayyak (1) yeceen ekekah uddurih addat taama qimbise weenik luulâ tammah eglak cisab uyxuxxurra heeh, fiddiellem faaticissa heenik geera maysaqarrak tet dugga heen madqal luk sugte numiino akah wayta innah aban.

20. Aysaqarriyyi sumaaqih warkatih ayqussubiyya

- 1. Kulli luulâ taamah eglâ ta kuktal xissimteeh, tiysiqirrimmeeh, madqa numiino geyte saakuuk xabba hannam, wagiita abbatino teyyeeqe miracsentak ugutak kulli sidiica liggidal aysaqorri sumaq warkat yaqus busem faxsimta.
- 2. Ta maasayyak nali maasayyak (1) ugutak aysuqirriyyi sumaq warkat aqusbuse wayte faxe luulâ taamah eglal wagiitah yan abbatino yayyaaqe miracsentak ugutak maaqatta teetil beelon.

፮/ የተቋቋሙበትን መርህ እና ዓላማ አክብረው የመስራት፡፡

09/ ሥራ ስ ለመጀመር

፩ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር ከተመዘገበበት ቀን ጀምሮ በሰድስት ወር ውስጥ በዕቅዱ መሠረት ሥራ ካልጀመረ በተጨማሪ በሦስት ወር ውስጥ እንዲጀምር ማስጠንቀቂያ ይሰጠዋል፡፡

፪ / የኅብረት ሥራ ማህበሩ በዚህ አንቀጽን ዑስአ ንቀጽ (፩) መሠረት በተሰጠው የማስጠንቀቂያ ጊዜ ውስጥ ሥራ ካልጀመረ የኅብረት ሥራ ማህበሩ ሂሳብ ከተጣራ እና መፍረሱ ከተወሰነ በኋላ ምዝገባው ተሰርዞ ሕጋዊ ሰውነቱን እንዲያጣ ይደረጋል፡፡

፳. የምዝገባ ምስክር ወረቀትን ስለማሳደስ

፩ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር በዚህ አዋጅ መሠረት ተቋቁሞ ከተመዘገበበት እና ሕጋዊ ሰውነት ካገኘበት ቀን ጀምሮ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ባወጣው መመሪያ መሠረት በየሦስት ዓመቱ የ ምዝገባ ምስክር ወረቀቱን ማሳደስ አለበት፡፡

d) Afat sugte luula taamah eglaalih hinnay luula taamah eglah maysaqarra duugumtek waytam hinnay kurruumen waqdi tooboke luulâ taamah eglah maysaqarra tekkem yasmiten waqdi.

4. Yengelen waqdi дума luk sugen canka mano wayte luulâ taamah eglaalih gar kee dirkiika ta maaysayyak nali maasayyak (2) ugutak teyseqerime luula taamah eglak baxsa le edde cabok rorsal elle yaninnak ugutak qusubih xissimte luulâ taamah eglah fan tatruseelon

5. Baxsimiyyi sabbatah mano wayte luula taamah eglah gar kee dirkiika. Ta maasayyak nali maasayyak (2) akkaqsamuk yeyseqerrren luulâ taamah eglak baxsa le edde cabol yescessen rorsak ugut abak qusubih xissimte luulâ taamah eglah tatrele.

14. Luulâ taamah eglaalik yuniyen elle xissima inna

1. Nammay akki nammayak biso tekke rakiibo luulah taamah eglaaliy sitta celta madma kee fayxil angaluk luulâ taamah eglaalih yuniyon xisaanam xiqaanah.
2. Luula taamah eglaalih yuniyen federal caddol hinna rakaakay caddol ayyuntiino kee maddur tuxiq wagitak xisaanam bictah.

ሐ) የቀድሞው የኅብረት ሥራ ማህበራት ወይም ኅብረት ሥራ ማህበር ምዝገባ ከመዝገብ መሰረዙ እና በውህደት ወይም በመከፈሉ የተፈጠረ የኅብረት ሥራ ማህበራት ወይም የኅብረት ሥራ ማህበር መመዝገቡ፤ ሲረጋገጥ ይሆናል።

፫ / በውህደቱ ህልውናቸውን ያጡ የኅብረት ሥራ ማህበራት መብት እና ግዴታዎች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት በተመዘገበው የኅብረት ሥራ ማህበር ልዩ ውሳኔ ላይ በተመለከተው ዝርዝር መሠረት አዲስ ወደ ተቋቋመው የኅብረት ሥራ ማህበር ይተላለፋሉ።

፬ / በመከፋፈሉ ሕልውናውን ያጣው የኅብረት ሥራ ማህበር መብት እና ግዴታዎች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት በተመዘገበው የኅብረት ሥራ ማህበሩ ልዩ ውሳኔ ላይ በተመለከተው ዝርዝር መሠረት አዲስ ወደ ተቋቋሙት የኅብረት ሥራ ማህበራት ይተላለፋሉ።

- 3. Federal caddol xissimta luulâ taamah eglah adoyti dagnal namma rakaakayak yemeete (takkem faxximta)

15. Luulâ taamah eglaalih xisne

- 1. Namma akki wohuk biso takke luulâ taamah eglaalih yuniyenwa luulâ taamah eglah federeshin xisoonu xiqan.
- 2. Ayyuntiinoo kee maddur tuxiq abaluk luulâ taamah eglaalih federeshin federal caddol hinnay rakaakay caddol xisaanam xiqqimtah.
- 3. Federal caddol xissimta luulâ taamah federeshinih adoytit dagnal namma rakakaayak tewqe namma akki nammayak biso takkee yuniyenwa takkem faxximta.

16. Mihratal xissimta luulâ taamah egla kibeh meqe magdoodi

- 1. Faxxe rakiibo luulâ taamah eglah adoytit mihratal xissiimeenik, kulli adoyti wagitta gabak mihrat duddih sumaqta xayyoysam faxximta
- 2. Ta maasayyak nali maasayyak (1) ugutak mihrat xiqtoh sumaq akak faxxiimam madqal mihrat xiqtoh sumaq yayyaaqeenim akah faxximta taamoomi dubuk.

፫ / በፌዴራል ደረጃ የሚደራጁ የኅብረት ሥራ ማህበራት የኔዬን አባላት ቢያንስ ከሁለት ክልሎች የተውጣጡ መሠረታዊ ኅብረት ሥራ ማህበራት መሆን አለባቸው፡፡

05/ ስለ ኅብረት ሥራ ማህበራት ፌዴሬሽን አደረጃጀት

፬ / ተመሳሳይ ዓላማ ባላቸው ሁለትና ከዚያ በላይ በሆኑ የኅብረት ሥራ ማህበራት የኔዬኖች የኅብረት ሥራ ማህበራት ፌዴሬሽን ይደራጃል፡፡

፭ / ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ አዋጭነቱ ታይቶ የኅብረት ሥራ ማህበራት ፌዴሬሽንን በፌዴራል ወይም በ ክልል ደረጃ ማደራጀት ይቻላል፡፡

፮ / በፌዴራል ደረጃ የሚደራጁ የኅብረት ሥራ ማህበራት ፌዴሬሽን አባላት ቢያንስ ከሁለት ክልሎች የተውጣጡ ሁለት እና ከዚያ በላይ የኅብረት ሥራ ማህበራት የኔዬኖች መሆን አለባቸው፡፡

06/ በሙያ የሚደራጁ የ ኅብረት ሥራ ማህበር ማሟላት ያለበት መስፈርቶች

፩/ ማንኛውም መሠረታዊ የኅብረት ሥራ ማህበር የአባላትን ሙያ መሠረት አድርጎ የሚደራጁ ከሆነ እያንዳንዱ አባል ከሚመለከተው አካል የሙያ ብቃት

- 3. Mihrat luulâ taamah eglaali murtit nihir osisak yamruten murtih hinnay yaceen ayfaafayak saytunan sumaqta baahaanam faxximta.

17. Luulâ taamah eglaalik liig xisne wagittaama

- 1. Ta kuktaa kee geeri madqooqii anuk rakiibo luulâ taamah eglaali luulâ taamah eglaalih yuniyon kee federeshinitte Eytopyah addal inkih awlisa baaxô caddoh lig xisoonu xiqaanah.
- 2. Ta maasayyak nali maasayyak (1) ugutak xissiima lig inkittuk ma yammagga.
- 3. Lig elle xissiima inna abtoo kee maali raceyna wagittam ministerwa malah buxa tayyaaqu wayta madqal amixxigele.

18. Luulâ taamah eglaalih dirki

Luulâ taamah eglaali ciggilta dirkiika aallelon.

- 1. Luula taamah eglaali ken adoytit faxxah tan ayfaafay yibbixen ekraarok ugutak xayyoosaanama.
- 2. Baaxô caddol yanih yan tamsiisaa kee taameynit madqak ugutak tamlisen taameyniitih gar dacrisaanama.

፫/ የሙያዩ ጎብረት ሥራ ማህበራት እሴት ጨምረው ለሚያመርቱት ምርት ወይም ለሚሰጡት አገልግሎት የጥራት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ማቅረብ አለባቸው።

07/ ስ ለ የ ጎብረት ሥራ ማህበራት ሊግ አደረጃጀት

፩/ የዚህ አዋጅ እና የሌሎች ሕጎች ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው መሠረታዊ የጎብረት ሥራ ማህበራትን፣ የጎብረት ሥራ ማህበራት የኒዩኖችን እና ፌዴሬሽኖችን በኢትዮጵያ ውስጥ የሚወክል ሊግ በአገር አቀፍ ደረጃ ሊመሠርቱ ይችላሉ።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የሚመሰረት ሊግ ቁጥር ከአንድ ሊበልጥ አይችልም።

፫ / የሊግ አደረጃጀት፣ ተግባራትን እና የፋይናንስ ምንጭ በተመለከተ በሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚወጣ ደንብ ይወሰናል፡ ፡

08 የጎብረት ሥራ ማህበራት ግዴታ

- 3. Luulâ taamah eglaali geyaanah yanin culok, meerik kalih meklaaliy doolatah cuseh meqem iyya madqa elle itta innal ink
- 4. Edde xinti madqay tewqe yassakaxxeenimi
- 5. Wagitta gaboobih faxximta oytitte yaceenimi ken esseran waqdi.

2. Akah xissiiimen madmaa kee radmo assakaxxuk taamitan

19. Taamâ qimbisiyya

- 3. Kulli luulâ taamah egla aysaqorri yekkeek geera lica alsih addat taama qimbisam faxximta. Qimbiseweenik ossotinah sidiica alsih addat ekraarok ugutak qimbisuh ekeka keenih yaceen.
- 4. Luulâ taamah egla ta maasayyak nali maasayyak (1) yeceen ekekah uddurih addat taama qimbise weenik luulâ tammah eglak cisab uyxuxxurra heeh, fiddiellem faaticissa heenik geera maysaqarrak tet dugga heen madqal luk sugte numiino akah wayta innah aban.

20. Aysaqarriyyi sumaaqih warkatih ayqussubiyya

- 1. Kulli luulâ taamah egla ta kuktal xissimteeh, tiysiqirrimmeeh, madqa numiino geyte saakuuk xabba hannam, wagiita abbatino teyyeeqe miracsentak ugutak kulli sidiica liggidal aysaqorri sumaq warkat yaqus busem faxximta.

፫ / የኅብረት ስራ ማህበራት ከሚያገኙት ገቢ ላይ ከገቢ ግብር በስተቀር ሌሎች ለመንግስት መክፈል የሚገባቸውን ክፍያ በሕጉ መሠረት ወቅቱን ጠብቀው ገቢ የማድረግ፤

፬ / የመተዳደሪያ ደንቡን አክብሮ የመስራት፤

፭ / ለሚመለከተው አካል አስፈላጊ ጊዜውን መረጃ በተጠየቁ ጊዜ የመስጠት፤

፮ / የተቋቋሙበትን መርህ እና ዓላማ አክብረው የመስራት፡፡

09/ ሥራ ስለመጀመር

፩ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር ከተመዘገበበት ቀን ጀምሮ በስድስት ወር ውስጥ በዕቅዱ መሠረት ሥራ ካልጀመረ በተጨማሪ በሦስት ወር ውስጥ እንዲጀምር ማስጠንቀቂያ ይሰጠዋል፡፡

፪ / የኅብረት ሥራ ማህበሩ በዚህ አንቀጽን ዑስአንቀጽ (፩) መሠረት በተሰጠው የማስጠንቀቂያ ጊዜ ውስጥ ሥራ ካልጀመረ የኅብረት ሥራ ማህበሩ ሂሳብ ከተጣራ እና መፍረሱ ከተወሰነ በኋላ ምዝገባው ተሰርዞ ሕጋዊ ሰውነቱን እንዲያጣ ይደረጋል፡፡

3. Ta maasayyak nali maasayyak (1) ugutak aysuqirriyyi sumaq warkat aqusbuse wayte faxe luulâ taamah eglal wagiitah yan abbatino yayyaaqe miracsentak ugutak maaqatta teetil beelon.

21. Luula taamah eglaalih abtoota kee qaaqooqi

1. Luulâ taamah eglaali kulli caddol ta maasayyak nali maasayyak(2) elaa (9) fan tan abtootaa kee qaaqooqi allelon.

2. Rakiibô luulâ taamah eglaali ugutuk cankah adoytit tiitiih aboonu xiqewaanaah ken xiqtok iroh tan yangalen maddur kee ayyuntiinoh ugxeexa yafdagoonuh aban taamoomii kinnuk baxsaluk ciggiltam addat le:

- a) Dariifal yan ayyuntah luulâ taamah cawo takkusa maca kinnim geysiisaanaah uguugus aban.
- b) Dariifal takke daddos kee dacayri taamat yangalen
- c) Adoytiitih murtik afal, murtik lakal murti maxxat maqaane wagsiisak aydakaakan yaceen.

፩ / በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የ ምዝገባ ምስክር ወረቀት ያላሳደሰ ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር አግባብ ባለው ባለሥልጣን በሚያ ወጣው መመሪያ መሠረት እርምጃ ይወሰድበታል፡፡

!1/ የኅብረት ሥራ ማኅበራት ተግባራትና ኃላፊነቶች፤

፩ / የኅብረት ሥራ ማኅበራት በየደረጃቸው በዚህ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ (፪) እስከ (፱) የተመለከቱት ተግባራትና ኃላፊነቶች ይኖራቸዋል፡፡

፪ / መሠረታዊ ኅብረት ሥራ ማኅበራት በዋናነት ግለሰብ አባላት በተናጠል መወጣት የማይችሉትንና ከአቅማቸው በላይ የሆነን የጋራ ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ ችግር መፍታት የሚችሉ ተግባራት ላይ የሚያከናውኑ ሆኖ በተለይ የሚከተሉትን ያካትታል፡-

ሀ) ለአካባቢው ሀብተተሰብ ስለ ኅብረት ሥራ ማኅበር ፅንሰ ሃሳብ ግንዛቤ ማስጨበጥ እና ቅስቀሳ የማድረግ፤

- d) Aydotit rig ayfaafay yaceen (daagisso)
 - e) Aydotit ceya tafgide cogoysoosa yacussulen
 - f) Aydotit murti akkaquk nihir edde osissi heenih adoytah edde yanin yuniyeenih hinnay federeshinit tabisak kee tayse qadaaga(limo) gorrisak yaylammen.
 - g) Geeri ken edde xintal roorisen abtoota abaanama.
3. Luulâ taamah eglaalih yuniyon, adoytiitih tan rakiibo luulâ taamah eglaali tii tiih akah assaqqewaan maddur kee ayyuntiinoh ugxeexak yawqoonuh edde xiqan abtoota aban who luk ciggiltam edde tan.
- a) Adoytiitih tan rakiibo luula taamah eglaalih usun abaanah yanin taamah bagul aydakaakan keenih yaceen.
 - b) Adoytiitih tan rakiibo luulâ taamah eglaalih qaklissoh ayfaafay yaceen.
 - c) Adoytiitih tan rakiibo luulâ taamah eglaalih qadaagah oytih ayfaf yaceen.
 - d) Adoytiitih tan rakiibo luulâ taamah eglaalih qadaagâ fantaaxaw bicsan

መ) ለአባላት የመጋዘን አገልግሎት የመስጠት፤

ሠ) የአባላትን ችግር የሚፈቱ ፕሮጀክቶችን መንደፍ፤

ረ) የአባላትን ምርት በመረከብ ዕሴት በመጨመር አ ባል ለሆኑባቸው ዩኒዮን ወይም ፌዴሬሽን የማስረከብ ወይም የተሻለ የገበያ መዳረሻ በማፈላለግ የመሸጥ፤

ሰ) ሌሎች በመተዳደሪያ ደንባቸው ላይ የተዘረዘሩትን ተግባራት የማከናወን ።

፫ / የኅብረት ሥራ ማህበራት ዩኒየኖች በዋናነት አባል መሠረታዊ ኅብረት ሥራ ማኅበራት በተናጠል መወጣት የማይችሉትን የጋራ ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ ችግሮች መፍታት የሚችሉ ተግባራት ላይ የሚያ ከናውኑ ሆኖ በተለይ የሚከተሉትን ያካትታል፡-

ሀ) ለአባል መሠረታዊ የኅብረት ሥራ ማህበራት በተሰማሩበት መስክ ሥልጠና መስጠት፤

ለ) ለአባል መሠረታዊ የኅብረት ሥራ

- e) Rig ayfaafay yaceenimi
- f) Murti edde gablusaanam kee yakmeenih keenih xayyoosan.
- g) Adoytit murtit nihir qagsaanam kee geeri edde xin madqal roorisen abtoota abaanama.

4. Luulâ taamah eglaalih federeshin adoytan tan luulâ taamah yuniyonwa tiitih kak yawqoonu xiqewaan maddur kee ayyuntinoh ugxeexak sittalluk yawqoonuh aban abtoota lon toh lih baxsaluk ciggiltam edde tan:

- a. Adoytiitih tan luulâ taamah eglaalih yuniyonwah ooxit ayfaafay massoosan yaceen.
- b. Luula taamah eglaalih yuniyon caagidil adoytit awlisak doolat kee lofti leela illih walalah.
- c. Luulâ taamah tumabul sinaamat culusak luula taamah maqaaneh ayballayuk luulâ taamah eglaali baarisaanama.
- d. Baaxô caddoo kee baad caddol luulâ taamah eglaalih angaaraw ginak gablusaanama.
- e. Rakiibo luulâ taamah eglaalii kee yuniyonwah duddak iro tekke baaxô caddo kee baad caddoh amolladi kabxat gaba yasgalle.

- ሠ) የመጋዘን አገልግሎት መስጠት፤
- ረ) የምርት ማሳደጊያዎችን እና የፍጆታ እቃዎችን በጅምላ ማቅረብ፤
- ሰ) በአባላት ምርት ላይ እሴት መጨመር እና ሌሎች በመተዳደሪያ ደንባቸው ላይ የተዘረዘሩትን ተግባራት ማከናወን : :

፬ / የኅብረት ሥራ ማህበራት ፌዴሬሽኖች አባል የኅብረት ሥራ ማህበራት ዩኒዮኖች በተናጠል መወጣት የማይችሉትን የጋራ ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ ችግሮች መፍታት የሚችሉ ተግባራት ላይ የሚያከናውኑ ሆኖ በተለይ የሚከተሉትን ያካትታል:-

- ሀ) ለአባል ኅብረት ሥራ ማህበራት ዩኒዮኖች የአዲት አገልግሎት ማመቻቸት እና መስጠት፤
- ለ) በኅብረት ሥራ ማህበራት ዩኒዮኖች ጉዳይ ላይ አባላትን በመወከል መንግስትን እና ባለድርሻ አካላትን ማግባባት፤
- ሐ) የኅብረት ሥራ አስተሳሰብን በማስረጃ እና የኅብረት ሥራ ማኅበራት

- a) Sissin nihiritte osissa industritte xisak hinnay adoytit akah xisa innah abak qaawe ginan.
 - b) Luulâ taamah eglaalih abto wagsiisak cubbusso kee kusaq aban.
 - c) Qaklissoh ayfaafay adoytiitih tan luulâ taamah eglaalih yuniyonwah yaceen.
 - d) Luulâ taamah luddal sahdayi caylih daddos aban
 - e) Baaxô caddoh luulâ taamah eglaalii kee baad caddoh eglaali fanat xaagi tabaatabsih siirat fidsan.
 - f) Luula taamah eglaalih fanxi(maalu) xisan xiinisan.
 - g) Luulâ taamah eglaalih abtoh cato yakke maalu kee matteebanni qokol yaceen.
 - h) Luulâ taamah eglaalih rakiibo daddoosih gasxisoosa koobaahisak qoklaanama.
 - i) Geeri ken edde xintih addat roorisen abtoota aban.
4. Yuniyon hinnay federeshin caddol xissimte Luulâ taamah egla adoytit murtit hinnay ayfaafeyat nihir ossekal, adoytit abtah tan taama gabbaaqak (sitta celtam) abam maduuda.

- ረ) የተለያዩ የእሴት መጨመሪያ ኢንዱስትሪዎችን ማቋቋም ወይም አባላት እንዲያቋቁሙ አቅም መፍጠር ፤
- ሰ) ስለ ኅብረት ሥራ ማኅበራት ተግባር ተኮር ጥናት እና ምርምር ማካሄድ፤
- ሸ) የማማከር አገልግሎት ለአባል ኅብረት ሥራ ማህበራት ዩኒቨርሲቲ መስጠት፤
- ቀ) በኅብረት ሥራ ዘርፍ ላይ የሰው ሀብት ልማት ማካሄድ፤
- በ) በአገር አቀፍ እና በዓለም አቀፍ የኅብረት ሥራ ማህበራት መካከል የመረጃ ልውውጥ ሥርዓት መዘርጋት፤
- ተ) የኅብረት ሥራ ማኅበራት ፈንድ ማቋቋም እና ማስተዳደር ፤
- ቸ) ለኅብረት ሥራ ማህበራት ተግባራት የሚያግዙ የፋይናንስ እና የቴክኒክ ድጋፍ መስጠት፤
- ኀ) ለኅብረት ሥራ ማህበራት የመሠረተ-ልማት ግንባታዎችን ማስተባበር እና መደገፍ፤
- ኃ) ሌሎች በመተዳደሪያ ደንባቸው ላይ የተዘረዘሩትን ተግባራት ማከናወን ።

- 5. Kulli luulâ taamah egla adoytiitik koboxise murti qadaagal woo waqdiik yanih yan mellebit yaylammeenimih qaaqa keenit tan.
- 6. Luulâ taamah eglaali abtah tan taamah angagoyyit dariifaa kee sahdaytu nagay naanal osod katassam anewaytuh, dariifaa dacrisaanam kee daddoysaanam tonnah hanaawisaanaamih qaaqa keenil tan.
- 7. Kulli luulâ taamah egla adoytah tawwa iyya cooriwad caabih ayfaf yeceek ciggilta gurral abeh meqe.

- a) Luulâ taamah egla issi ikoytah hinnay adoyti ikoytah cooriwad caabi cultah.
- b) Adoyta xayyowta esseroo kee fayxik ugutak maaqidhah hinnay saqah hinnay geeri murtitteh guftu xiqta qawwalayla catoonuh inshuransi tacee massoynak awlaytu tikki iyyeh tawwa le inshuransi ayfaafay yacayuh
- c) Luulâ taamah egla adoytah tacee abud mekle kal rabek wonnah tan qawwalaylak cattii moonuh afal elle abud cooriwad caabih ayfaf faxximta.

፮/ ማን ኛውም የኅብረ ት ሥራ ማህበር ከአባላቱ የ ሰበሰበውን ም ት በወቅቱ ገበያ ዋጋ በምርት ዘመኑ ውስጥ የመሸጥ ኃላፊነት አለበት።

፯/ የኅብረት ሥራ ማህበራት በሚያደርጉት የሥራ እንቅስቃሴ በአካባቢ እና በሰው ደኅንነት ላይ ጉዳት እንዳይደርስ አካባቢን የመጠበቅ፣ የማልማት እና የመንከባከብ ኃላፊነት አለባቸው።

፰/ ማንኛውም የኅብረ ት ሥራ ማህበር ለአባሉ አነስተኛ የመድን ዋስትና አገልግሎት ሲሰጥ በሚከተለው መሠረት መሆን አለበት፡ -

ሀ) የኅብረ ት ሥራ ማህበሩ ለራሱ ንብረት ወይም ለአባሉ ንብረት የመድን ዋስትና ሊገባ፤

ለ) ከአባሉ በሚቀርበው ጥያቄና ፍላጎት መሠረት ለሰብል ወይም ለእንሰሳት ወይም በተለያዩ ምርቶች ላይ ለሚደር ሰው አደጋ የኢንሹራንስ ሰጪ ድርጅት ወኪል በመሆን የአነስተኛ የኢንሹራንስ አገልግሎት ሊሰጥ፣ ወይም

- 8. Maali qeddadoo kee abud luulâ taamah egla adoytak qeddado kobxissa abud tacee, tonnaah adoyti yukkuqeh yan magoh hinnay qedaadise maaluh, fooca fan qedaadisu waah yan maaluh, maali qeddadoo kee abud
luulâ taamah eglalluk ambalal abak arabon akah meklen maalih ixxiha waadol, guftu xiqta rabi qawwalaylah tawwa iyya abud coori wadih caabih ayfaf taceem faxximta.
- 9. Ta maasayyak nali maasayyak (8) kee (9) addafaknu le agdaabe elle takku inna fooca fan ministerwa malah buxa tayyaaqe madqal argiqelon.

22. Ugutamâ kappitaala

- 1. Kulli rakiibo luulâ taamah egla xayyossah tan ekraaroo kee cubbussok ugutak dagnal qimbo liggidih taama xiqqa haah yan kappital luk uguttam faxximta.
- 2. Luulâ taamah eglaalih yuniyon xissiiimam xiqam xayyoosen cubbussok ugutak ekraaro yagdaboonu ken xiqsissuh, amolladi mododul edde caboy baxsale iyyak ugutak adoytiitih tan eglaali dagnal amolladi kappitaal %25 gaba xaaman waqdi.

፱/ የገንዘብ ቁጠባና ብድር የኅብረት ሥራ ማህበር ከአባሉ ቁጠባ ይሰበስባል፤ ብድር ይሰጣል፤ እንዲሁም አባሉ ለተበደረው ወይም ለቆጠበው ወይም ለወደፊት ለሚቆጥበው ገንዘብ ከገንዘብ ቁጠባና ብድር የኅብረት ሥራ ማህበሩ ጋር ውል በመግባት አረቦን ለተከፈለበት የገንዘብ መጠን ልክ ለሚደር ሰው የሞት አደጋ አነስተኛ የብድር የሕይወት መድን ዋስትና አገልግሎት ሊሰጥ ወይም ሊገባ ይችላል፡፡

፲ / የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፰) እና (፱) ዝርዝር አፈጻጸም በሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚወጣ ደንብ ይወሰናል፡፡

!2/ መነሻ ካፒታል

፩/ ማንኛውም መሠረታዊ የኅብረት ሥራ ማኅበር በሚያቀርበው የሥራ ዕቅድ እና የአዋጭነት ጥናት መሠረት ቢያንስ የመጀመሪያ ዓመት የሥራ ማስኬጃ ወጪዎቹን መሸፈን የሚያስችል ካፒታል ይዞ መመሥረት አለበት፡፡

3. Luulâ taamah eglaalih federeshin xissii mam xiqam aben cubbussok ugutak ekraaro yagdaboonuh amolladi mododuk aben baxsa le edde cabok ugutak, luulâ taamah yuniyonwa dagnal amolladi kappitaalak %30 gaba (saami) xaaman waqdi.

23. Adoytiitik iroh geeri marah ayfaf yaceenim wagsiisak

1. Luulâ taamah eglaali adoytiitik iroh yan marah ayfaf yacoonuh ambalal yanim faxxiima. Tohuk ugutaak ciggilta madmoomi le.
 - a) Doolat murtii kee murtisso dadlissuh, abuuduh doolat sanduguk bukku hayteh xayyossa satqooqa keefoonuh.
 - b) Fayxii kee xayyos sitta qeexaltuh doolat xaquk xayyowta tankamme uwwitte fikiikisoonuh .
 - c) Baxaabaxsa le qokol tacee exxaxik ayyuntah xayyowta mermeritta abudwaa kee ayyuntiinoh ayfaafitte fikiikisoonuh kee
 - d) Buqrê taamah bagul tan buqreh xiinah murti taynabi satqooqa xayyosoonuh kee ken murti yakkaqoonuh.

፫/ የኅብረት ሥራ ማኅበራት ፌዴሬሽን ሊመሠረት የሚችለው በተደረገው የአዋጭ ነት ጥናት መሠረት ዕቅዳቸውን ለመፈፀም እንዲያስችል በጠቅላላ ጉባኤ ልዩ ውሳኔ መሰረት አባል የኅብረት ሥራ ማህበራት የኒዮች ቢያንስ የጠቅላላ ካፒታላቸውን 30% ያህል ዕጣ መግዛት ሲችሉ ነው።

፳፫/ ከአባላት ወጭ ለሌሎች አገልግሎት ስለ መስጠት

፩ / የኅብረት ሥራ ማኅበራት ከአባላት ወጭ የሚሰጡት አገልግሎት በሚመሠረተው ውል መሠረት ሆኖ ለሚከተሉት ዓላማዎች ይሆናል፡-

ሀ) መንግስት ምርትና ምርታማነትን ለማሳደግ ሲል በብድር ከመንግስት ካዝና ወጪ ተደርጎ የሚቀርቡ ግብዓቶችን ለማስ ራጨት፤

ለ) ፍላጎትና አቅርቦትን ለማመጣጠን በመንግስት በኩል የሚቀርቡ የፍጆታ ዕቃዎችን ለማስራጨት፤

ሐ) ከልዩ ልዩ ድጋፍ ሰጪ አካላት ለህብረተሰቡ የሚቀርቡ ተዘዋዋሪ ብድሮች እና ማህበራዊ አገልግሎቶችን ለማስራጨት፤ እና

2. Ta maasayyak nali maasayyak (1) adda fakoot le agdaabe luulê taamah eglah edde xintal qaddose lon.

Sidoc^{heele} exxa

Luulâ taamah eglah adoyta yakkoonuh kibbimtam faxximta magdooda

24. Luulâ taamah eglah adoyta yakkoonuh kibbimtam faxximta magdooda

1. Ta maasayyak nali maasayyak(2) kee (3) tanim kibe num luulâ taamah eglah adoyta xiqah.

2. Adoyta akak yakkem rakiibo taamah eglâ tekkek

- a) Karmak 18 gufe num
- b) Luulâ taamah eglah saami (lofti) xaamaah, maysaqarrimiyyi mekla meklam duuda num
- c) Luulâ taamah eglah madma kee edde xinta yukkuqeeh, dirkiika yagdabuh labbat le num
- d) Ta kukta tagdabuh tewqe madqooqii kee miracsentittel tan caagiida kiba num.

3. Adoyta akak yakkeenim rakiibo luulâ taamah eglâak daga tekkek wagtta abbatinoh xaqol madqa xagar kinnim akak timixxige luulâ taamah eglâ vakkeenimi.

፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ዝርዝር አፈጻጸም በኅብረት ሥራ ማህበሩ መተዳደሪያ ደንብ ይወሰናል።

ክፍል ሦስት

የኅብረት ሥራ ማኅበር አባላት

መብትና ግዴታ

!4/ የኅብረት ሥራ ማኅበር አባል ለመሆን መሟላት ያለባቸው መስፈርቶች

፩/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) እና (፫) የተመለከቱትን የሚያሟላ ማንኛውም ሰው የኅብረት ሥራ ማኅበር አባል ለመሆን ይችላል።

፪/ አባልነቱ ለመሠረታዊ ኅብረት ሥራ ማህበር ከሆነ ፦

ሀ) ዕድሜው 08 ዓመት የሞላው፤

ለ) የኅብረት ሥራ ማኅበሩን ዕጣ ለመግዛትና የመመዘኛ ስራ ክፍያ ለመክፈል የሚችል፤

ሐ) የኅብረት ሥራ ማኅበሩን ዓላማና መተዳደሪያ ደንብ የተቀበለና ግዴታዎችን ለመፈጸም ፈቃደኛ የሆነ፤

25. Adoytit gar kee dirki

1. Umman luulâ taamah eglah adoyti ciggilta garitte aallele.
 - a) Kay gabah agle takkeh gidel hinnay awlayti luulâ taamah eglâ taceeh tan ayfaf kee xoqoysi geyaamih
 - b) Adoyti hinnay awlayti luulâ taamah eglah mododittet yangaleenim kee any yaceenimih
 - c) Adoyti hinnay awlayti luulâ taamah eglak amolladi mododul geytimak dooram kee doorimaamih
 - d) Gar kee xoqoysitte kaah daccarsimak esih abe esserok ugutak luulâ taamah eglak yewqeemih:
 - e) Adoyti luulâ taamah eglâ wagsiisak xaagu geyaamih gar le.
2. Umman luulâ taamah adoyti ciggilta dirkiika kaal anele.
 - a) Luulâ taamah eglah edde xinta, miracsentittee kee edde cabooba yassakaxxem
 - b) Luulâ taamah eglah edde xintal kee miracsental tan taamoomi abaamih

Luulâ taamah eglah ikoytay inkih linoh tani hanaawisaamih

!5/ የ አ ባላት መብትና ግዴታ

፩ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማኅበር አባል የሚከተሉት መብቶች ይኖሩታል፡-

ሀ) በተሳትፎው መጠን አባሉ ወይም ተወካዩ በኅብረት ሥራ ማኅበሩ የሚሰጠውን አገልግሎትና ጥቅም የማግኘት፤

ለ) አባሉ ወይም ተወካዩ በኅብረት ሥራ ማኅበሩ ጉባዔዎች ላይ የመካፈልና ድምፅ የ መስጠት፤

ሐ) አባሉ ወይም ተወካዩ በኅብረት ሥራ ማኅበሩ ጠቅላላ ጉባኤ ላይ በመገኘት የመምረጥና የመመረጥ፤

መ) መብቶቹ እና ጥቅሞቹ ተከብረውለት በጥያቄው መሠረት ከኅብረት ሥራ ማኅበሩ የመሰናበት፤

ሠ) አባሉስ ለኅብረት ሥራ ማኅበሩ እንቅስ ቃሴ መረጃ የማግኘት፤ መብት አለው።

- c) Luulâ taamah eglah ikoytay inkih linoh tani hanaawisaamih
- d) Adoyti abeh yan ambalaalak hinnay sittin geyik ugutak qadaagah xayyoysa murtii kee qadaagak xaamintah yan ayfaf hinna murtik edde xinti madqa elle itta innal luulâ taamah eglalluk kabxah angaaraw abaamih
- e) Ta kuktak ugutak tawqe madqooqii kee miracsentitte yassakaxxeemih dirki kaal tan.

26. Adoytiinuk awqiyya wagittaama

1. Ummaan adoyti issi labbataak luulâ taamah eglak yawqem duudah
2. Ummaan adoyti qagaaqagitak dirkiikak awqe week, hinnay luulâ taamah eglal baahe qellatak gexxaamah hinnay batik gexxaamah luulâ taamah eglak kaa yayyaaqoonuh amolladi mododul yargiqeenim duudaanah.
3. Ummaan adoytay luulâ taamah eglak yewqe, luulâ taamah eglah edde xin madqa elle itta innal gar kaah daccarsimele.

ሐ) የኅብረት ሥራ ማኅበሩን የጋራ ንብረት የመንከባከብ፤

መ) አባሉ በገባው ውል ወይም ስምምነት መሠረት ወደ ገበያ ከሚያቀርበው ምርት እና ከገበያ ከሚገዛው አገልግሎት ወይም ምርት ውስጥ መጠኑ በመተዳደሪያ ደንብ በሚወሰነው መሠረት ከኅብረት ሥራ ማህበሩ ጋር የግብይት ግንኙነት የማድረግ፤

ሠ) ይህን አዋጅ፣ ይህን አዋጅ መሠረት አድርገው የሚወጡ ደንቦችን እና መመሪያዎችን የማክበር ።

16/ ከአ ባልነ ት ስ ለመስ ና በት

፩ / ማንኛውም አባል በራሱ ፈቃድ ከኅብረት ሥራ ማኅበሩ ሊወጣ ይችላል።

፪ / ማንኛውም አባል በተደጋጋሚ ግዴታዎችን ባለማክበሩ ወይም በኅብረት ሥራ ማህበሩ ላይ ጥፋት በመፈጸሙ ምክንያት ከኅብረት ሥራ ማኅበሩ እንዲወጣ በጠቅላላ ጉባዔ ሊወሰንበት ይችላል።

4. Issi labbataak luulâ taamah egla yewqe adoyti aduureh axcuk essero xayyoysek inki murtih liggidi taturra iyyeek geera taama gexissa marok edde cabol yaduurem xiqah.
5. Issi dirkik awqe weemih taagah adoytiinuk yewqe num, aduurem faxa axcuk essero xayyoysek inki murti liggide tatrek geera amolladi mododih edde cabol yaduurem xiqqimta.
6. Luulâ taamah eglat axaw luk biili dareemuh adoytiinuk yewqe num koonâ murti liggidak geera adoyta yaduurem xiqah amolladi mododul edde cabeenik
7. Akkinnan sababah yewqe adoyti ta kuktak tan madqooqi elle anuk adoytah yadaaru xiqah. Takkay ikkah ta maasayyak nali maasayyak(5) kee (6) ugutak yewqe adoyti qagitak adoytah yadaaruh amolladi mododul idnisan waqdi dubuk.

27. Lofti (saami) keefo wagittaama

1. Ummaan luulâ taamah egla taama tasgayyuh faxxiimah yan kappital geyam xiquh inki gid yakke melleb leeh mango saamitte(loftitte) amolladi mododul faaticissi heeh akah yaylammen innah abele.

፬ / በራሱ ፈቃድ ከአባልነት የተሰናበተ አባል ወደ ኅብረት ሥራ ማህበሩ ለመመለስ ጥያቄ ካቀረበ ከአንድ የበጀት ዓመት በኋላ በሥራ አመራሩ ውሳኔ ሊመለስ ይችላል፡፡

፭ / ግዴታውን ባለመወጣቱ ከአባልነት የተሰናበተ አባል ጥያቄውን ካቀረበ ከአንድ በጀት ዓመት በኋላ በጠቅላላ ጉባኤ በሚሰጠው ውሳኔ መሠረት ሊመለስ ይችላል፡፡

፮ / ከኅብረት ሥራ ማህበሩ ጋር በተያያዘ በወንጀል ጥፋተኛ ሆኖ ከአባልነት የተሰናበተ አባል ከተሰናበተበት ዓመት ጀምሮ በሚታሰብ ከአምስት በጀት ዓመት በኋላ በጠቅላላ ጉባኤ ውሳኔ መሠረት ወደ አባልነት ሊመለስ ይችላል፡፡

፯ / በማንኛውም ምክንያት የተሰናበተ አባል የዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው ተመልሶ አባል ለመሆን ይችላል፤ ሆኖም በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፭) እና (፮) መሠረት የተሰናበተ አባል ተመልሶ አባል ለመሆን የሚችለው በጠቅላላ ጉባኤው ውሳኔ ሲፈቀድለት ብቻ ነው፡፡

2. Ummaan luulâ taamah eglâ xissimta waqdi amolladi mododul yaylammoonuh faaticisen saamitteh addak dagnal konoyuk inki gaba takkem adoytiite kobxisa. Tonnaah raqte saamitte, xissiime ayrok xabba heeh lakal tan affara karmah addat adoytiitih yaylammem faxximta.
3. Amolladi mododih edde cabol yaylammoonuh bicsen saamitte(lofti) yembexeh ossotinâ kappital faxxiimek ossotinâ loftitte yaylammeenim amolladi modod ta maasayyak nali maasayya(1) ugutak qagittak fatiicisam duudah.
4. Luula taama eglâ taylammem lofti(saami) qado lakqoh takkuh bicsaah, qaynatah takku bictah. Qaynatah meklan loftih ixxi luulâ taamah eglah edde xintal madqimele.
5. Ummaan rakiibo luulâ taamah eglah adoyti amolladi modod faatiicissi heeh yeylemmen saamittek(loftittek) %10 gabak biso yaallem maxiqâ
6. Ummaan luulâ taamah eglâ yuniyon kee federeshin adoyti amolladi modod yaylammoonuh faaticisen loftik (saamik)%5 gabak biso yallem maxiaa.

፪ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር ሲመሠረት በጠቅላላ ጉባኤ እንዲሸጥ ከተወሰነው የዕጣ መጠን ውስጥ ቢያንስ አንድ አምስተኛው ከአባላት ይሰበሰባል። እንደዚሁም ቀሪውን ዕጣ ከተመሠረተበት ጊዜ ጀምሮ ባሉት አራት ዓመታት ውስጥ ለአባላት መሸጥ ይኖርበታል።

፫ / በጠቅላላ ጉባኤ ውሳኔ መሠረት እንዲሸጥ የተወሰነ የዕጣ መጠን ሲጠናቀቅ ተጨማሪ ካፒታል ካስፈለገ ተጨማሪ ዕጣዎች እንዲሸጡ የኅብረት ሥራ ማህበሩጠቅላላ ጉባኤ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት እንደገና ሊወሰን ይችላል።

፬/ የኅብረት ሥራማህበሩ የሚሸጠው ዕጣ በጥሬ ገንዘብ ወይም በዓይነት የሚከፈል ሊሆን ይችላል፡ ፡ በዓይነት የሚከፈል ዕጣ መጠን በኅብረት ሥራ ማህበሩ መተዳደሪያ ደንብ ይወሰናል።

፭ / ማንኛውም የመሠረታዊ ኅብረት ሥራ

- 7. Feyrol adoyti yibbixeh suge loftiy affara liggidih addat aylaame weenie yenek baxsa le edde caboh amolladi mododuh akah xayyoowa innah aban.
- 8. Amolladi mododuk baxsa le edde caboh xayyoosak lofitte(saamitte) aylamme weenik wagiita abbatino luulâ taamah eglah cisaabih maybalaalaqa qagitak akah massoysan innah abam faxximta.
- 9. Affara liggidih addat limo geewayte saamitte (lofitte) migaaqal akak sugte adoytit culte xaganal (ambalaalal) luulâ taamah eglah edde xinti elle iyya innal woo maali xalak yenem ken miklisan. Xayyowwe alhumuk ugutak maruuso (kasaara) mekla.

28. Adoytit maysaqarra massoosu

- 1. Ummaan luulâ taamah egla adoytit maysaqarra massoyseh yabbixem faxximta
- 2. Ta maasayyak nali maasayyak(1) ugutak massoysen adoytit maysaqarra ciggiltam addat aallele.
 - a) Rakiibo luulâ taamah egla tekkek kulli adoytih migaaq, sugmenta, taama karma keen ado le. Rakiibo luulâ taamah eglak daga tekkek migaaqa sugmenta, edde soole liggida kee abah yan taama.

፯ / ቀደም ሲል በአባል ተይዞ የነበረ ዕጣ በአራት ዓመት የጊዜ ገደብ ውስጥ ካልተሸጠ ለጠቅላላ ጉባኤ ልዩ ውሳኔ እንዲቀርብ ይደረጋል።

፰ / ለጠቅላላ ጉባኤ ልዩ ውሳኔ ቀርበው ዕጣዎቹ እንዲሸጡ ካልተወሰነ አግባብ ያለው ባለሥልጣን የኅብረት ሥራ ማህበሩ የሂሳብ መግለጫዎች እንደገና ተስተካክለው እንዲዘጋጁ ማድረግ አለበት።

፱ / በአራት ዓመት ውስጥ ያልተሸጡትን ዕጣዎች በስማቸው ይዘው የቆዩት አባላት በገቡት ውል እና በኅብረት ሥራ ማህበሩ መተዳደሪያ ያደጉበት በተወሰነ ነው የወለድ መጠን መሰረት ወለድ እንዲከፍሉ ይደረጋል። በሚቀርበው ማስረጃ መሰረትም ኪሳራ ይከፍላሉ።

18/ የ አ ባላት መዝገ ብ ስ ለ ማደራጀት

፩ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማኅበር የአባላትን መዝገብ ማደራጀትና መያዝ አለበት፡፡

- b) Adoyta yekke ayro hinnay adoytiinuk edde yawqe ayro
- c) Ummaan adoyti yibbixeh yan lofti(saami) kee meklah yan maysaqarrahan bani
- d) Edde xintal madqen geeri rortitte

29. Xongoloh acwa

1. Ummaan luulâ taamah eglah edde cabtem elle faaticisam fuli xongoloh acwa. Toh yaanam kontomuk amot inkitti yenek faaticimta. Takkay immay baxsa le edde caboy sidocuk namma gabat faaticisaanam faxximta.
2. Ummaan adoyti leh yan saami manga(loftittek) leh yanim wagte kal luula taamah mododul inki xongolo le.
2. Ummaan rakiibo luulâ taamah eglah adoyti daffeynal geytimmi iyyeh issi xongolo yaceem faxximta. Takkay ikkal rakiibo luulâ taamah eglak adoytit 500 amo yekkek awlati xongolo yaceem duudah.
3. Luulâ taamah eglal awlisso elle takke gurra abbatino yayyaaqe miracsentih gurrak akkele.
4. Rakiibo luulâ taamah eglak biso tan luulâ taamah eglaalil xongolo elle yaceenim awlaytit gita.

ለ) አባል የሆነበት ወይም አባልነቱን ያቋረጠበት ቀን ፤

ሐ) እያንዳንዱ አባል የያዘውን የዕጣ መጠን እና የከፈለውን የመመዘን ስር ክፍያ ፤

መ) በመተዳደሪያ ደንቡ የተወሰኑ ሌሎች ዝርዝሮች ፡ ፡

!9/ ስ ለ ድምጽ አሰጣጥ

፩/ ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር ውሳኔ የሚያፀድቀው በአብላጫ ድምፅ (ሃምሳ ሲደመር አንድ) ነው፤ ሆኖም ግን ልዩ ውሳኔ የሚፈልጉ ጉዳዮች በሁለት ሰባተኛ ድምፅ መጽደቅ ይኖርባቸዋል፡፡

፪ / ማንኛውም አባል ያለው የዕጣ መጠን ከግምት ውስጥ ሳይገባ በኅብረት ሥራ ማህበር ስብሰባ ላይ ተገኝቶ የሚሰጠው ድምጽ አንድ ብቻ ይሆናል፡ ፡

፫ / ማንኛውም የመሠረታዊ ኅብረት ሥራ ማህበር አባል በስብሰባ ላይ ተገኝቶ ራሱ ድምፅ መስጠት ይኖርበታል፤ ሆኖም የመሠረታዊ ኅብረት ሥራ ማህበራት አባላት ቁጥር ከ ሁ ሃ በላይ ከሆነ ድምጽ በውክልና ሊሰጥ ይችላል ፡፡

- 5. Ummaan luulâ taamah eglaalih yuniyon hinnay luulâ taamah eglaalih federeshinik amolladi modod yakke waqdi edde xin madqa elle itta innal kulli adoytah tan luulâ taamah eglak dagnal inki adoyti geytimam faxximta. Awlaytiino elle yaceen gurri wagitta abbatinoh katuk tewqe miracsental akkele.
- 6. Luulâ taamah eglaalih yuniyon kee federeshinwah taama miraacissa maroh doorol xongolo elle yaceen gurri adda xinti elle iyya inna akkele.

30. Saami hinnay xoqoysi tatrusiyya

- 1. Ummaan adoyti luulâ taamah eglah addat yibbixeh yan saami xuxiq tatrusu xiqam.
 - a) Saami (xoqoysi) sidiica liggidak biso gabat luk sugek. Kee
 - b) Tatrusiyyi abni yanguddubem taama miraacissa maro idnisseka tekkek.
- 2. Inki rakiibo luulâ taamah eglah adoyti rabek saami hinnay xoqoysi nagrimam xiqah kay nagre fan kora. Toh takku xiqtam kaa nagri luulâ taamah eglah adoyta yekkek hinnay yakkuh labbat yeellek.
- 3. Nagre luulâ taamah eglah adoyta akkeweek, adoyta yakkem faxeweek, hinnay adoytiini kah oggolimeweek rabe numih saami melleb kee tu xiq kaah tabsaanah

፮ / በማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበራት ዩኒዮን ወይም የኅብረት ሥራ ማህበራት ፌዴሬሽን ጠቅላላ ጉባዔ በመተዳደሪያ ደንቡ ውስጥ በተወሰነው መሠረት ከእያንዳንዱ አባል ኅብረት ሥራ ማህበር ቢያንስ አንድ ተወካይ መገኘት አለበት፤ አወካከሉም አግባብ ያለው ባለስልጣን በሚያ ወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

፯ / የኅብረት ሥራ ማህበራት ዩኒዮንና የፌዴሬሽን የሥራ አመራር ኮሚቴ ምርጫ ድምጽ አሰጣጥ በተመለከተ በመተዳደሪያ ደንቡ በሚወሰነው መሰረት ይሆናል፡፡

፴. ዕጣን ወይም ጥቅምን ስ ለማስተላለፍ

፩ / ማንኛውም አባል በኅብረት ሥራ ማኅበር ውስጥ የያዘውን ዕጣ ወይም ጥቅም ለማስተላለፍ የሚችለው፡-

ሀ) ዕጣውን ወይም ጥቅሙን ከሦስት ዓመት ላላነሰ ጊዜ ይዞት የቆየ ፤ እና

ለ) የማስተላለፉ ተግባር የሚፈፀመው በሥራ አመራር ኮሚቴ የተፈቀደ፤ ሲሆን ነው፡፡

4. Ta maasayyak nali maasayyak (2) ugut abak saami hinnay xoqoysi akah tatrach yan adoytih saami ta kuktih maasayyak 27(5) madqimte waadok taturtek fulah tanim lakqoh kaah meklan.

5. Ta maasayyak nali maasayyak (2) ugutak yekke tatrudenti hinnay mekla sidoc-heele mari luulâ taamah eglal xayyoosan esseroh sababah ma duugumta.

Fereey heele exxa

Luulâ taamah eglak miraacisa xagortii kee tamlisen taameynit wagittaama

31. Luulâ taamah eglak daga raaqaxagar wagittaama

Ummaan luulâ taamah eglak dags raaqa xagar amolladi mododu.

32. Amolladi mododuk reedaa kee abto

Luulâ taamah eglak amolladi modod ciggilta reedaa kee abtoota aallele.

- 1 Luulâ taamah eglak taamah angagoyya kusaaqisak edde cabooba tatrussa.
- 2 Luulâ taamah eglak edde xinta kee addax into faaticissaah yaysiiseh.
- 3 Luulâ taamah eglak taama miraacissa maro, lowsis maro, kee geeri nali maroorah adoytit doortaah, kaltah.

፬ / በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት ዕጣ ወይም ጥቅም የሚተላለፍለት አባል ዕጣው በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፣ (፮) የተወሰነውን ገደብ የሚያልፍ ሆኖ ሲገኝ ልዩነቱ በገንዘብ ይከፈለዋል።

፮ / በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት የተደረገ ማስተላለፍ ወይም ክፍያ ሦስተኛ ወገኖች በኅብረት ሥራ ማኅበሩ ላይ በሚያቀርቡት ጥያቄ ምክንያት አይሻርም ፡ ፡

ክፍል አራት

ስለኅብረት ሥራ ማኅበር አመራር

አካላት እና ተቀጣሪ ስራተኞች

"1/ ስለኅብረት ሥራ ማኅበር የበላይ አካል

የማንኛውም ኅብረት ሥራ ማኅበር የበላይ አካል የኅብረት ሥራ ማኅበሩ ጠቅላላ ጉባኤ ነው።

"2/ የጠቅላላ ጉባኤ ሥልጣንና ተግባር

የኅብረት ሥራ ማኅበር ጠቅላላ ጉባኤ

- 4 Luulâ taamah eglak saami manga takkeh gide faaticissa
- 5 Luulâ taamah eglak yuyxuxxuren tirfih keefo faaticissa.
- 6 Ooxit gabbaaqol walalak edde cabo tatrussa
- 7 Taamah abnih gabbaqitte ankacsah faxximta edde cabo tatrusa
- 8 Ta kuktak ugutak luulâ taamah eglageeri luula taamah eglat tangaluh hinnay luulâ taamah eglaisih nammakkel baxsimtuh hinnay mango aracal baxsimtuh hinnay luulâ taamah eglataddigilluh adoytiitik amolladi mododuk baxsa le edde cabo tatrusan.
- 9 Luulâ taamah eglak liggidi taamah ekraaroo kee bajet faaticissa
- 10 Adoytit hirgoo kee diiriyyo taama miraacissa marok hiragak faaticissah.

33. Amolladi mododih seeco wagittaama

- 1 Luula taamah eglak amolladi mododagnal liggidal namma adda kubxan.

፬/ የኅብረት ሥራ ማኅበሩን የዕጣ መጠን ይወስናል፤

፭/ የኅብረት ሥራ ማኅበሩን የተጣራ ትርፍ ድልድል ይወስናል፤

፮ / በኦዲት ሪፖርት ላይ መክሮ ውሳኔ ይሰጣል፤

፯ / የሥራ ክንውን ሪፖርቶችን ያዳምጣል፤ ተገቢውን ውሳኔ ይሰጣል፤

፰/ በዚህ አዋጅ መሠረት የኅብረት ሥራ ማህበሩ ከሌላ የኅብረት ሥራ ማህበር ጋር እንዲዋሀድ ወይም የኅብረት ሥራ ማህበሩ በሁለት ወይም ከዚያ በላይ እንዲከፈል ወይም እንዲፈረስ

በአባላት ጠቅላላ ጉባዔ ልዩ ውሳኔ ይወስናል፤

፱/ የኅብረት ሥራ ማኅበሩን ዓመታዊ የሥራ ዕቅድና በጀት ያጸድቃል፤

፲ / በአባልነት መቀበልንና ከአባልነት ስንብትን ከሥራ አመራር ኮሚቴ በሚቀርብለት ሪፖርት መሠረት ያፀድቃል፤

%1/ በሥራ አመራር ኮሚቴና ሌሎች

1 Luulâ taamah eglak taama miraacissa maro fula le xongol amolladi modod yakkay ittek hinnay inkih yan adoytiitik sidocuk namma gaba takkem amolladi modod neh yakkay iyyeenik 15 ayrok naharat aysaxxaguk amok radah amolladi modod seecaanam xiqaanah.

2 Ta maasayyak nali maasayyak(2) ugutak inkitanih yan adoytiitik sidocuk nammay heele gaba amok radâ modod esserri heenih taama miraacisa maro seeco abewaytek, wagiita reedanti seecu xiqah. Too modod taama miraacissa maro secteemik lowsimta.

3 Luula taamah eglak modod kibbiimeh iyyaanam

a) Raatib amolladih modod tekkek inkitanih tan luulâ taamah eglaalik adoytiitik hinnay awlaytiitik garabaak daga geytimtek hinnay

b) Amok radâ modod tekkek inkitanih tan luulâ taamah eglaalih adoytiitik hinnay awlaytiitik sidocuk namma gaba takkem geytimtek.

፪ / የኅብረት ሥራ ማህበሩ የሥራ አመራር ኮሚቴ በድምጽ ብልጫ ሲወስን ወይም ከጠቅላላ

አባላቱ መካከል አንድ ሦስተኛው ስብሰባ እንዲጠራ ሲጠይቁ የ፲/ ቀን ቅድሚያ ማስ ታወቂያ በማውጣት አስቸኳይ የጠቅላላ ጉባኤ ስብሰባ ሊጠራ ይችላል።

፫ / በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት ከጠቅላላ አባላቱ መካከል አንድ-ሦስተኛ የሚሆኑት አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ ስብሰባ እንዲጠራ ጠይቀው የሥራ አመራር ኮሚቴ ጥሪ ያላደረገ እንደሆነ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ጥሪውን ያደርጋል፤ በዚህ ጊዜ ይህ አስቸኳይ የጠቅላላ ጉባኤ ስብሰባ በሥራ አመራር ኮሚቴ እንደተጠራ አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ ስብሰባ ይቆጠራል።

፬ / የኅብረት ሥራ ማህበራት ምልዓተ ጉባኤ ተሟልቷል የሚባለው፡-

ሀ) መደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ ከሆነ ከጠቅላላ የኅብረት ሥራ ማህበራቱ አባላት ወይም ተወካዮች ውስጥ ከግማሽ በላይ የሚሆኑት ሲገኙ፤ ወይም

34. Taama miraacissa maro

- 1 Kulli luulâ taamah eglâ ixxi akak elle dooriman inni akak edde xintal madqimeh yan adoytit edde tan amolladi mododuh amrisimta taama miraacissa maro aallele.
- 2 Taama miraacissa maroh adoytit 3 liggida doorol sugelon
- 3 Ummaan luulâ taamah eglak taama miraacissa maroh adoytit namma addak biso doorimam maduuda. Takkay immay taama miraacissa maroh adoyti issi uddur selli heeh yewqeek geera inki liggida suggu iyyeh qagitak doorimam duudah.
- 4 Taama miraacissa maroh adoytit doorol yan uddur faxe waqdi takku amolladi mododul ken oobisaanam duudaanah.
- 5 Taama miraacissa maroh adoytit faxe sababal taama caban waqdi taamal yanin saaku aben taamoomi kusaaqah xayyoosaanam dirkih keenil tan.
- 6 Taama miraacissa maroh dooro nammey heele dooroh udduruk qimbisak kulli liggida dagnal sidocuk inki gaba takke taama miraacissa maroh adoytit foxot daabisak takke elle aban inni waagiita abbatino tayyaaqe

'4. የሥራ አመራር ኮሚቴ

፩ / እያንዳንዱ ኅብረት ሥራ ማኅበር ቁጥራቸውና አመራረጣቸው በመተዳደሪያ ደንቡ የሚወሰን በኅብረት ስራ ማህበሩ አባላት ታማኝና ተቀባይነት ያላቸው እንዲሁም ኃላፊነትን ሊወጡ የሚችሉ አባላትን የያዘ ለጠቅላላ ጉባኤ ተጠሪ የሆነ የሥራ አመራር ኮሚቴ ይኖረዋል።

፪ / የሥራ አመራር ኮሚቴ አባላት የሥራ ዘመን ሦስት ዓመት ይሆናል።

፫ / የማንኛውም ኅብረት ሥራ ማህበር የሥራ አመራር ኮሚቴ አባል ከሁለት ተከታታይ የሥራ ዘመን በላይ ሊመረጥ አይችልም፤ ሆኖም የአመራር ኮሚቴ አባል የሥራ ዘመኑን ጨርሶ ከተሰናበተ ከአንድ የበጀት ዓመት በኋላ ዳግም ሊመረጥ ይችላል።

፬ / የሥራ አመራር ኮሚቴ አባላት በተመረጡበት የሥራ ዘመን ውስጥ በማናቸውም ጊዜ በጠቅላላ ጉባኤ ሊሻሩይችላሉ።

፭ / የሥራ አመራር ኮሚቴ አባላት በማናቸውም ምክንያት ሥራቸውን ሲለቁ በሥራ ዘመናቸው ያከናወኑትን

7 Ken sayyok ixxi xiqqi heek ummaan
luula taamah eglah addat dagnal
%30 gaba miraacinni say mara
yakkem faxximta

35. Taama miraacissa maroh reedaa kee taama

Taama miraacissa maroh reedaa kee taama luulâ taamah eglak edde xintal madqimtam kinnuk baxsa luk ciggiltam addat le

- 1 Daffeynâ guumitte kutbe tabbixe maysaqarroori massoysan (gulguluh)haan.
- 2 Luulâ taamah eglah maysaqarroorii kee cisab sanaditte meqennal yabbixen.
- 3 Luulâ taamah eglak taamah ekraaroo kee baajet bicissaah, faaticimek geera abinal asissa.
- 4 Luulâ taamah eglah edde xintak ugutak amolladi modod secan.
- 5 Amolladi modod edde cabem yagduben
- 6 Luulâ taamah eglah taama (angagoyya) miraacissah. Amolladi mododuh gabbaaqu xayyossa
- 7 Amolladi mododul faaticisen ooxit gabbaaquk ugutak liggidi tirfiy geytime keefan.

፯ / ቁጥራቸው የሚፈቅድ አባል ሴቶች በሚገኙበት ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር ውስጥ ቢያንስ ፴% አመራር በሴት አባላት መያዝ አለበት፡፡

'5/ የሥራ አመራር ኮሚቴ ሥልጣንና ተግባር

የሥራ አመራር ኮሚቴ ሥልጣንና ተግባሩ በኅብረት ሥራ ማህበሩ መተዳዳሪያ ደንብ የሚወሰን ሆኖ በተለይ የሚከተሉትን ያካትታል፡-

፩ / የሰብሰባ ቃለጉባኤዎችን በጽሑፍ ይይዛል፤ መዛግብትን ያደራጃል፤

፪ / የኅብረት ሥራ ማህበሩን መዛግብትና የሂሳብ ሰነድ በሚገባ ይይዛል፤

፫ / የኅብረት ሥራ ማህበሩን ዓመታዊ የሥራ ዕቅድና በጀት ያዘጋጃል፤ ሲፈቀድም ተግባራዊ ያደርጋል፤

፬ / በኅብረት ሥራ ማህበሩ መተዳዳሪያ ደንብ መሰረት ጠቅላላ ጉባኤውን ይጠራል፤

፭ / የጠቅላላ ጉባኤ ውሳኔዎችን ያስፈጽማል፤

48. Abud waado wagittaama

- 1 Luula taamah eгла adoytiitih ta kuktal xissimta geeri luulâ taamah eглаh akke waytek abud taceem madudda.
- 2 Ummaan luulâ taamah eгла taceeh tan abuudul esserta riba amolladi mododul madqen edde xinta tanih gide akkele.
- 3 Ta maasayyak nali maasayyak(1) ugutak ummaan luulâ taamah eгла taceeh tan abuudih waadoo kee elle yacee caalat luulâ taamah eглаh edde xinti elle iyya inna akkele.
- 4 Ummaan luulâ taamah eгла liggidal abuuduh tacayu waytah gide amolladi mododul faaticisak ekraaro tabbixem faxximta.

49. Caabi qaynootaa kee doorititte wagittaama

Ummaan luulâ taamah eгла taceeh tan abuuduh esserta caabih qaynat kee doorititte edde xintal madaqak xoqoysimtem xiqtah.

#8/ ስለማበደር ወስን

፩ / የኅብረት ሥራ ማኅበር ለአባላት ወይም በዚህ አዋጅ መሠረት ለተቋቋመ ሌላ የኅብረት ሥራ ማህበር ካልሆነ በስተቀር ብድር መስጠት አይችልም፡፡

፪/ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር ለሚያበድረው ገንዘብ በጠቅላላ ላጉባኤ ልዩ ውሳኔ መሠረት በመተዳደሪያ ደንብ ውስጥ የወለድ መጠን ይወስናል፡፡

፫ / በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር የሚያበድረው የብድር መጠንና የሚያ በድርበት ሁኔታ የኅብረት ሥራ ማህበሩ መተዳደሪያ ደንብ በሚወሰነው መሰረት ይሆናል፡፡

፬ / ማን ኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር የሚያበድረው ዓመታዊ የብድር መጠን በየዓመቱ በጠቅላላ ላጉባኤ ተወስኖ በዕቅድ መያዝ አለበት፡፡

#9/ ስለዋስትና ዓይነት እና አማራጮች

ማንኛውም	የኅብረት	ሥራ	ማኅበር
ለሚሰጠው	የብድር		አገልግሎት
የሚጠይቀውን	የዋስትና	ዓይነት	እና
አማራጮቹን	በመተዳደሪያ	ደንቡ	ወስኖ

36. Lowsis maro

- 1 Ummaan luulâ taamah eglâ lowsis maro le. Ixxi keenik elle dooriman gurri edde xintal baxxaqima. Takkay immay ixxi keenik sidocuk madaggoowa. Too maro amolladi mododih gubat raqta.
- 2 Lowsis maroh adoytit sidiica liggidah dooriman sittalakleh namma addak biso madooriman doorol anih amolladi modod ken kalam duudah.
- 3 Lowsis maroh dooro nammey heele liggidak qimbisak kulli liggidal dagnal sidocuk inki num foxot daabisak aban.
- 4 Ummaan luulâ taamah eglak lowsis maroh adoyti taamah uddur selli heeh yewqeeq geera inki liggida suggu iyyeh doorimam duudah.

37. Lowsis maroh reedaa kee abto

Lowsis maro ciggilta reedaa kee abto aallele.

- 1 Taama miraacissa maro issi qaaqak missat tawqek waytam kattatta.

'6/ የቁጥጥር ኮሚቴ

፩ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማኅበር ቁጥራቸው እና አመራረጣቸው በመተዳዳሪያ ደንቡ የሚወሰን ከሶስት የማያንሱ አባላትን የያዘ ለጠቅላላ ጉባኤ ተጠሪ የሆኑ የቁጥጥር ኮሚቴ ይኖረዋል፡

፪ / የቁጥጥር ኮሚቴ አባላት የሥራ ዘመን ሦስት ዓመት ሆኖ ከሁለት ተከታታይ የሥራ ዘመን በላይ ሊመረጡ አይችሉም፤ በተመረጡበት የሥራ ዘመን በማናቸውም ጊዜ በጠቅላላ ጉባኤ ሊሻሩ ይችላሉ፡፡

፫ / የቁጥጥር ኮሚቴ ምርጫ ከሁለተኛው ዓመት ጀምሮ በየዓመቱ ቢያንስ አንድ ሦስተኛውን የኮሚቴ አባላት በመተካት የሚካሄድ ይሆናል፡፡

፬ / የማንኛውም ኅብረት ሥራ ማኅበር የቁጥጥር ኮሚቴ አባል የሥራ ዘመኑን ጨርሶ ከተሰና በተ ከአንድ የበጀት ዓመት በኋላ ዳግም ሊመረጥ ይችላል፡፡

2 Luulâ taamah eglah maaluu kee ikoyta massat taama bagul assek waytam lowsiiisan.

3 Luulâ taamah eglak sissin angagoyyitte madqal tanik waytam, edde xinti adda xiinnisoh madqa elle ixricci itta innal gexsittak waytam kattaatan.

4 Amolladi mododih edde cabooba yayguddube.

5 Amolladi modod yaceeh yan geeri abtoota abta.

38. Geeri nali maroora

Geeri nali maroora luulâ taamah eglah edde xiinik ugutak xissiiimaanam xiqqimtah.

39. Luulâ taamah eglah taama gexsee kee tamlen taameynit wagittaama.

1 Ummaan luulâ taamah egla, taama miraacissa maroh gubat taama gexse tamlissam xiqtah.

2 Ummaan luulâ taamah eglah taama gexse hinnay taameyni tamlima waqdi tamlimek ikoytaa kee gaddak lem bicsen cibtal yaysaqarreenimfaxximta Ferma kaak elle haanama. Baxxaqqa luk elle takke inna ministerwa malah buxa tayyaaqe madqal baxxaqimele.

፪ / የኅብረት ሥራ ማህበሩ ገንዘብና ንብረት በትክክል ሥራ ላይ መዋሉን ይቆጣጠራል፤

፫ / የኅብረት ሥራ ማህበሩ ልዩ ልዩ እንቅስቃሴዎች በሕግ፣ በኅብረት ሥራ ማኅበሩ መተዳደሪያ ደንብ እና ውስጠደንብ መሠረት መከናወኛውን ይከታተላል፤

፬ / የጠቅላላ ጉባኤ ውሳኔዎችን ያስፈስማል

፭ / በጠቅላላ ጉባኤ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል፡፡

1*/ ስለ ሌሎች ንዑሣን ኮሚቴዎች

ሌሎች ንዑሣን ኮሚቴዎች በኅብረት ሥራ ማኅበሩ መተዳደሪያ ደንብ መሠረት ሊቋቋሙ ይችላሉ፡፡

/ ስለኅብረት ሥራ ማህበሩ ሥራ አስኪያጅ እና ተቀጣሪ ሠራተኞች

፩ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር ተጠሪነቱ ለሥራ አመራር ኮሚቴ የሆነ ሠሪ ኔስኮ ዮሴ ለ ቀጠሮ ይቻላል፡፡

3 Taama gexse luulâ taamah eglak kulli ayroh taama miraacisah, kaa yeceen rorsaa kee awlaytiinol, tonnaah taama miraacissa maro kaah acayinnaanah taama aba.

4 Ummaan luulâ taamah egla taama gexse gubat raqta, taameynitiy eglak kulli ayroh taama tasgayyi nihrat leela aallele.

5 Wagiitah yan abbatino taameynit tamlo elle tekke innih miracsentaa xiinisso miracsenta ayyaaqeale.

Konoy heele exxa

Luulâ taamah eglak baxsale gara

40. Luulâ taamah eglah magoh meklah aakam yaceenim wagitaama

Faxe madqal geeri gurral mudeenim tan way ummaan luulâ taamah egla inki adoytak hinnay tamlimteh tamitta taameynit takku geeri xagoorak faxan magô mekla tenek doolat mago koh raqtuh, geeri magoh meklaalik aakam le.

41. Adoytit saami hinnay xoqoysi sittat asisiyya

Ummaan adoytih saami hinnay xoqoysi luulâ taamah egla kaak faxxa magô mekla tenek sittat assay iyyaanam bictah.

፫ / ሥራ አስኪያጁም የኅብረት ሥራ ማህበሩን የዕለት ተዕለት ተግባራት ይመራል፤ በተሰጠው የሥራ ዝር ዝር እና ውክልና መሠረት እንዲሁም በሥራ አመራር ኮሚቴ የሚሰጡትን ሥራዎች ያከናውናል።

፬ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር ተጠሪነታቸው ለሥራ አስኪያጅ የሆኑ የማህበሩን የዕለት ተዕለት

ሥራ የሚያንቀሳቅሱ ተቀጣሪ ባለሙያዎች

ይኖሩታል።

፭ / አግባብ ያለው ባለሥልጣን ስለ ሠራተኞች አቀጣጠር እና አስተዳደር መመሪያ ያወጣል።

ከፍል አምስት

የ ኅብረት ሥራ ማኅበር ልዩ መብቶች

፵. ለኅብረት ሥራ ማኅበር ዕ ዳ ከፍያ ቅድሚያ ስ ለመስጠት

በማንኛውም ሕግ በሌላ ሁኔታ የተደነገገ ቢኖርም ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማኅበር ከአንድ አባል ወይም ተቀጥረው ከሚሰሩ ሰራተኞች ወይም ከሌሎች አካላት ላይ

**42. Saami hinna xoqoyisi yabbixeenim
hinna yaylammeenim duudume
waytam wagittaama**

Ta kuktak maasayyak(41)
muddumteemik geera ummaan adoyti
luulâ taamah eglaat leh yan saami kee
xoqoyisi adoytat tanih tan magoh
yabbixeenim hinna limmoysaanam ma
xiqqimta.

43. Doolat qokolu

1 Investimenti madqooqil kee geeri
madqooqil idnisimte ilsisso catoota
luulâ taamah eglah kaadu idini kinnim
aracal anuk ta kuktak ugutak xissimta
luulâ taamah eglali ciggiila qokol
geelon.

- a) Geyan culo, culô meerik curri
akkele. Takkay immay cankah
adoytit luulâ taamah eglah
addal aban gabat aglee kee
xaamen saamit geyan culok
madqa elle itta innal meeri
meklelon.
- b) Luulâ taamah eglali abta
taamah, taceeh tan ayfaafah
yakke arac rakaakay keenih
aceele.

**(+/ ዕጣን ወይም ጥቅምን ለማስከበር
ወይም ለመሸጥ**

ስላሰመቻል በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፶፩
ከተደነገገው በስተቀር ማንኛውም አባል
በኅብረት ሥራ ማኅበሩ ውስጥ የሚኖረው
ዕጣ ወይም ጥቅም አባሉ ላለበት ዕዳ
ማስከፊያ ሲባል ሊከበር ወይም ሊሸጥ
አይችልም፡፡

(3/ የመንግስት ድጋፍ

፩ / በኢንቨስትመንት ሕጎችና በሌሎች
ሕጎች የተፈቀዱት ማበረታቻዎች
ለኅብረት ሥራ ማኅበራት መፈቀዱ
እንደተጠበቀ ሆኖ በዚህ አዋጅ መሠረት
የሚደራጅ ማንኛውም የኅብረት ሥራ
ማኅበር የሚከተሉትን ድጋፍና ማበረታቻ
ያገኛል፡ -

- ሀ) የሚያገኘው ገቢ ከገቢ ግብር
ነፃይሆናል፤ ሆኖም ግለሰብ አባላት
ከኅብረት ሥራ ማኅበራቸው ጋር በሚያ
ደርጉት ተሳትፎና በገዙት ዕጣ መጠን
ከሚያ ገኙት ገቢ ላይ አግባብ ባለው
ሕግ መሰረት የገቢ ግብር ይከፍላሉ፤

c) Agat luulâ taamah eglah aydakaakan makaadok luulâ taamah eglah angagoyyih maqarros kee sahdayi caylih qaaweh ginoh aydakaakan qokol geelon.

d) Federal hinnay rakkakay doolatak wagitta abbatino tayyaaqe miracsental qaddoyta geeri qokolitte geelon.

2 Ummaan rakiibo luulâ taamah egla ikoyta wagsiisak cokmi caxal daqwat yeellek woke faxximta gar kuriini meklak currih yanin.

Lecey^{heele} exxa

Luulâ taamah eglaalih ikoytaa kee maalu

44. Luulâ taamah eglaalih ikoytaa kee maali kurruume waytam kinnim

Ta kuktak maasayyak 35 kee 59 elle iyya innal adoytiitik keefoonuh madqeenim kalihim adoytiitih takku garuh ma keefimta.

45. Yuyxuxxuren tirfih kurta

1 Ummaan luulâ taamah egla yuyxuxxuren tirfik %30gaba arga quk qikkibo cisaabah daffeysa. Qikkiboh daffeysaanam luulâ taamah eglah kappital %30gaba gufah gide elle daffeysaanam qedaddo sandugih adda.

ሐ) ከብሔራዊ የኅብረት ሥራ ማህበር ሥልጠና ተቋም የኅብረት ሥራ ማህበር እንቅስቃሴ ማጎልበቻና የሰው ሃይል አቅም ግንባታ ሥልጠና ድጋፍ ያገኛሉ፤

መ) ከፌደራሉ ወይም ከክልል መንግሥት አግባብ ያለው ባለሥልጣን በሚያ ወጣው መመሪያ የሚወሰኑ ሌሎች ድጋፎችን ያገኛሉ፡፡

፪ / ማንኛውም መሠረታዊ ኅብረት ሥራ ማህበር ከኅብረቱ ጋር በተያያዘ በፍርድ ቤት ላለበት ክርክር ከሚከፈል የዳኝነት ክፍያ ነፃ ናቸው፡፡

ክፍል ስድስት

የኅብረት ሥራ ማኅበራት ንብረትና ገንዘብ

(4/ የኅብረት ሥራ ማኅበራት ንብረትና ገንዘብ የማይከፋፈል ስለመሆኑ

በዚህ አዋጅ አንቀጽ (5 እና)9 መሠረት ለአባላት እንዲከፋፈል ከሚወሰነው በስተቀር የኅብረት ሥራ ማኅበር ንብረትና ገንዘብ ለአባላቱ ወይም ለሌላ ወገን አይከፋፈልም፡፡

- 2 Qikkibo akak tiggiriqqeek lakal raqta %70gaba adoytiitih keefinta elle keefimta amolladi modod elle madqe inna. Takkay immay amolladi modod, luulâ taamah eglah edde xintak ugutak a yuyxuxxuren tirfik barissoh aydakaakanah, ilsiiisih, hinnay oxit fanxih, hinnay ayyuntiino ayfaafayak kureh daffeysam duuddah.
- 3 Luulâ taamah eglah adoyti ta maasayyak nali maasayyak(2) ugutak geyah yan yuyxuxxuren tirfit ossotina saami edde xaamitam duudah.

46. Luulâ taamah eglaalih xisaanam wagittaama

- 1 Luulâ taamah eglaali gexak teneek sinni duddu heenih sinni arqot oxit kee madqah ayfaf hinnay arqo ginoh, hinnay cubbusso kee kusaq absiisoonuh hinnay maysaxxagâ taama absiisoonuh wonnah tan faranitteh maalu geyoonuh luulâ taamah fanxi xisaanam duudaanah.
- 2 Ta maasayyak nali maasayyak(1) ugutak xissiiima fanxi, elle xissiiima inna maali raceyna wagsiisak ministerwa malah buxa tayyaaqe madqal madqelon.

፪ / ለመጠባበቂያ ከተቀነሰ በኋላ የሚቀረው ፳% የተጣራ ትርፍ ፍክፍፍል የኅብረት ሥራ ማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ በሚወስነው መሠረት ይሆናል፤ ሆኖም ጠቅላላ ጉባኤው በኅብረት ሥራ ማህበሩ መተዳደሪያ ደንብ መሠረት ከዚህ የተጣራ ትርፍ ውስጥ ለትምህርት ወይም ለስልጠና ወይም ለማብረቻ ወይም ለኦሊምፒክ ወይም ለማህበራዊ አገልግሎት ደልድሎ ሊመድብ ይችላል።

፫ / የኅብረት ሥራ ማህበሩ አባላት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት ከሚያገኙት የተጣራ ትርፍ ውስጥ ተጨማሪ ዕጣ ሊዘኑበት ይችላሉ።

(6) ስለኅብረት ሥራ ማህበራት ፈንድ ማቋቋም

፬ / የኅብረት ሥራ ማህበራት በሂደት ራሳቸውን ችለው በራሳቸው አቅም የኦሊምፒክ ወይም የሕግ አገልግሎት ወይም የአቅም ግንባታ ወይም የጥናትና ምርምር ወይም የፕሮሞሽን ኮሚኒኬሽን ወይም የመሳሰሉትን ወጪዎች ለመሸፈን የሚረዱ የኅብረት ሥራ ፈንድ

47. Magô waado wagittaama

Luulâ taamah eгла adoytiitik hinnay geeri massoynaanik takkuqe mago waadoo kee mago elle yakkuqen gurri luulâ taamah eглаh edde xintal elle madqimta innal akkele.

48. Abud waado wagittaama

- 1 Luula taamah eгла adoytiitih ta kuktal xissimta geeri luulâ taamah eглаh akke waytek abud taceem madudda.
- 2 Ummaan luulâ taamah eгла taceeh tan abuudul esserta riba amolladi mododul madqen edde xinta tanih gide akkele.
- 3 Ta maasayyak nali maasayyak(1) ugutak ummaan luulâ taamah eгла taceeh tan abuudih waadoo kee elle yacee caalat luulâ taamah eглаh edde xinti elle iyya inna akkele.
- 4 Ummaan luulâ taamah eгла liggidal abuuduh tacayu waytah gide amolladi mododul faaticisak ekraaro tabbixem faxximta.

(7/ ስ ለመበደር ወስን ?

የኅብረት ሥራ ማኅበሩ ከአባላት ወይም ከሌሎች ድርጅቶች የሚበደረው ብድር መጠን እና የብድሩ ሁኔታ በኅብረት ሥራ ማህበሩ መተዳደሪያ ደንብ በሚወሰነው መሠረት ይሆናል።

(8/ ስለማበደር ወስን ?

፩ / የኅብረት ሥራ ማኅበር ለአባላት ወይም በዚህ አዋጅ መሠረት ለተቋቋመ ሌላ የኅብረት ሥራ ማህበር ካልሆነ በስተቀር ብድር መስጠት አይችልም።

፪/ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር ለሚያበድረው ገንዘብ በጠቅላላ ላጉባኤ ልዩ ውሳኔ መሠረት በመተዳደሪያ ደንብ ውስጥ የወለድ መጠን ይወስናል።

፫ / በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር የሚያበድረው የብድር መጠንና የሚያ በድርበት ሁኔታ የኅብረት ሥራ ማህበሩ መተዳደሪያ ደንብ በሚወሰነው መሠረት ይሆናል።

፬ / ማን ጅጉም የኅብረት ሥራ ማኅበር

49. Caabi qaynootaa kee doorititte wagittaama

Ummaan luulâ taamah eglataceeh tan abuuduh esserta caabih qaynat kee doorititte edde xintal madaqak xoqoysimtem xiqtah.

Malciin^{heele} exxa

Luula taamah eglalik ooxit kee hawwasos wagittaama

50. Ooxit wagittam

1. Wagitta reedali liggidal dagnal inki waqdi luulâ taamah eglah cisab isih abee kee awlaytut absiise yakke.
2. Ta maasayyak nali maasayyak(1) ugutak aban ooxit meklime wayte mago tenek, qado lakqoh cisab edde anuk caabi sanadwa tenek, gaddi melleb kee qaaqah ooxit edde anuk aban.
3. Ooxit gabbaaqi gaba kalla heeh luulâ taamah eglah edde yeceen ayrok xabba heenih 30 ayroh addat amolladi mododuh xayyoowam faxximta.

(9/ ስለዋስትና ዓይነት እና አማራጮች

ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማኅበር ለሚሰጠው የብድር አገልግሎት የሚጠይቀውን የዋስትና ዓይነት እና አማራጮቹን በመተዳደሪያ ደንቡ ወስኖ መጠቀም ይችላል።

ክፍል ሰባት

ስለ ኅብረት ሥራ ማህበራት አዲት እና ኢንሰፔክሽን

፶ . ስለ አዲት

፩ / አግባብ ያለው ባለሥልጣን በኅብረት ሥራማህበሩ የበጀት ዓመት መሰረት ቢያንስ በዓመት አንድ ጊዜ የማንኛውንም ኅብረት ሥራ ማኅበር ሂሳብ ራሱ ወይም እሱ በሚወክለ ሰው አዲት ያደርጋል።

፪ / በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የሚደረግ አዲት ያልተከፈለ ዕዳ ካለበት ይህንኑ ዕዳውን እና የጥሬ ገንዘብ ሂሳብ፣ የዋስትና ሰነዶች፣ የሀብቱን ዋጋ፣ ኃላፊነቱንም አዲት ማድረግ ይጨምራል።

- 1 Ooxit gabbaaqi Amolladi mododuh xayyowwa iyyeh faaticiseenik geera waqa(waaga)le mari yenek, amo cisab qagitak yoh fokkaaqa iyya mari yenek essero 30 ayroh addat xayyoysam duudah.
- 2 Ta maasayyak nali maasayyak(4) elle iyya innal too uddurih addat ooxit gabbaqi yoh fakkaa qimay itta essero xayyoowe waytek tohuk geera oggol mali.

51. Ooxiterwa meqem kaban wagittaama

- 1 Faxe ooxiter xayyoysah yan ooxit gabbaaqih xali fokkaa qen luulâ taamah eglah caalat nummal baxxaqisa gabbaqu yakkem faxximta.
- 2 Ooxit akak yakke luulâ taamah eglah numma caalat qaddoyse waah fayya hee kee ramma hee akkuk luulâ taamah eglah mirocti taameynit, geeri mara, abud yecce maraa kee geeri marittel aaxagih baatil baahe ooxiter wagitta madqal esserimele.

52. Hawwasos wagittaama

- 1. Wagiita reedali (abbatino) inki luulâ taamah eglah caalat, taamah agdaabe maysarra qooqii kee lakqô caalat hawwasoysu xiqah.

፬ / የኦዲት ሪፖርቱ በጠቅላላ ጉባኤ ከፀደቀ በኋላ በኦዲት ሪፖርቱ ላይ ቅሬታ አለኝ የሚል ወገን ሒሳቡ እንደገና ይታይልኝ በማለት የሚያቀርበው ጥያቄ ቢኖር በ ፬ ቀናት ውስጥ መቅረብ አለበት።

፭ / በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) በተመለከተው ጊዜ ውስጥ በኦዲት ሪፖርቱ ላይ ያልቀረበ ቅሬታ እና እንደገና ይመርመርልኝ ጥያቄ ተቀባይነት የለውም።

16/ ስለኦዲተሮች ሥነ -ምግባር

፩ / ማንኛውም ኦዲተር የሚያቀርበው የኦዲት ሪፖርት ውጤት የተመርመረውን ኅብረት ሥራ ማህበር ትክክለኛ አቋም የሚገልጽ መሆን አለበት።

፪ / የኦዲት ተደራጊውን የኅብረት ሥራ ማህበር ትክክለኛ የሂሳብ አቋም የማይገልጽ እና ከፍ ወይም ዝቅ አድርጎ የኦዲት ሪፖርት በማቅረብ በኅብረት ሥራ ማህበሩ፣ በተመራጮች፣ በሠራተኞች፣ በሦስተኛ ወገኖች፣ በአብዳሪዎች እና በሌሎች ሰዎች ላይ ሆነ ብሎ ጉዳት ያደረሰ ማንኛውም

- 2. Taama miraacissa marok mango gaba hinnay amolladih luulâ taamah eglah adoytiitik sidoc-heele gaba essertek wagiita reedali (abbatino) hawwasos abtah.
- 3. Ummaan luulâ taamah egla taamâ caalatak ugutak oggol le taamah agdaabeh makeelo absiisak agdaabê caddo isik yacussulem faxximta
- 4. Luulâ taamah eglaalih esseedo yacussuloonuh cato le agdaabê makeelo wagittamak wagiita xagar miracsenta ayyaaqe.

53. Hawwasos kee ooxit xalu daffeysaanam wagittaama

Ta kuktak maasayyak 50 kee 52 ugutak aben hawwasos kee ooxit xalu ummaan num qisa sinnim geyuh, yabalu elle duuda caalatal wagiitah yan xagar kee luulâ taamah eglah kutbeh buxal daffeysaanam faxximta.

54. Luulâ taamah eglah ikoytaa kee maali xaggiimek (finqitek) biyaanah yanin maaqatta

፪ / የሥራ አመራር ኮሚቴ አባላት አብዛኛዎቹ ወይም ከጠቅላላው የኅብረት ሥራ ማህበሩ አባላት ወይም ተወካዮች ከአንድ ሦስተኛ ያላነሱ ሲጠይቁ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ኢንስፐክት ያደርጋል።

፫ / ማንኛውም የኅብረት ሥራ ማህበር ከሥራ ባህሪው አንጻር ተቀባይነት ያለው የአፈጻጸም መለኪያ ስታንዳርዶች ጥቅም ላይ በማዋል የአፈጻጸም ደረጃውን ማስለካት አለበት።

፬ / የኅብረት ሥራ ማህበራትን አቋም ለመለካት የሚያግዙ የአፈጻጸም መለኪያዎቹን በሚመለከት ከትኩረት-ባለሥልጣን መመሪያ ያወጣል።

3/ የ ኢን ስፔክሽን እና የ ኦዲት ውጤትን ስ ለማስቀመጥ

በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፶ እና ፶ ፪ መሠረት የተደረገ የኢንስፔክሽንና የኦዲት-ውጤት ማንኛውም ሰው በቀላሉ ሊያገኘውና ሊያየው በሚችል አኳኝን አግባብ ባለው ባለሥልጣን እና በኅብረት ሥራ ማህበሩ ጽሕፈት ቤት ውስጥ መቀመጥ ይኖር በታል።

1. Ooxit hinnay hawwasos aban waqdi eglak taama gexisuh qaaqa elle qiden num, luulâ taamah eglak taama miraacissa maroh adoytit, hinnay borxi adoytit hinnay lowsis maroh adoytit hinnay geeri maroorah adoytit hinnay luulâ taamah eglah taama gexse hinnay taameynit

a) Ta kuktal edde xintittel, hinnay amolladi mododul faaticiseween baajet ekraarol idnise ween mekla abeh sugek

b) Waggiita xagar yeyyeeqe miracsental qaddoyte limo siiratak iroh ambalal abak tekke limooma hinnay meklaali abeh sugek

c) Aamanti bayisak hinnay aaxagih hinnay baaqid sinnah luulâ taamah eglah ikoyta finqiseh geytimek

d) Luulâ taamah eglah iko gita maleh beek lowsiiise hinnay wagita xagarah(abbatinoh) warsam faxximta.

፩ / ኡዲት ወይም ኢንስፔክሽን በሚደረግበት ጊዜ የኅብረት ሥራ ማህበሩን ሥራ እንዲያካሄድ ኃላፊነት የተጣለበት ወይም ተጥሎበት የነበረው ሰው ወይም የኅብረት ሥራ ማህበሩ ሥራ አመራር ኮሚቴ አባላት ወይም የቦርድ አባላት ወይም የ ቁጥጥር ኮሚቴ አባላት ወይም ሌሎች

ኮሚቴ አባላት ወይም የኅብረት ሥራ ማኅበሩ ሥራ አስኪያጅ ወይም ሠራተኛ፡

-

ሀ) በዚህ አዋጅ፣ በደንቦቹ ወይም በመተዳደያ ደንቦቹ ወይም በጠቅላላ ጉባዔ ባልፀደቀ የበጀት እቅድ ያልተፈቀደ ክፍያ ፈጽሞ ከተገኘ፤

ለ) አግባብያለው ባለስልጣን በሚያ ወጣው መመሪያ የተገለጹ የግዥ ስርዓትን ያልተከተሉ ውሎችን በመዋዋል ግዥዎችን እና ክፍያ ዎችን ፈፀመው ከተገኙ፤

ሐ) እምነትን በማጉደል ወይም ሆን ብሎ ወይም በቸልተኝነት በኅብረት

2. Ta maasayyak nali maasayyak(1) ugutak gabbaaqi akah xayyoowe wagiita reedali, caagid wagtah yan num seecak isik edde waassa gacsa teellek namma ayroh addat akah xayyoosa innah aba.

3. Ta maasayyak nali maasayyak(1) kee (2) mudduntem elle anuk qellat baaheh akak iyyen num, qellateynah sugkek (qellat kaal diggoowek) finqise maalu hinnay iko riba luk gacsa innah, tonnaah kaal gaan xikca maruusuu luk akah gacsa innah hinnay akah mekla innah wagiita xagar essera qellat li funqisem gacisuh labbat aalle week wagiita xagar(abbatino) luulâ taamah egla awlisak meqem bar madqal malkit kaak xayyoosa.

Bacar ^{heele} exxa

Luulâ taamah eglaalih diglo kee cisab keenik yayxuxxureenim wagittaama

55. Luulâ taamah eglah diglo wagittaama

1 Luulâ taamah egla ciggiltaam sababak teynah taddigilleh

a. Taddagalluh adoytiitik amolladi mododul baxsa le edde cabo tontocowee

፪ / በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ሪፖርት የቀረበለት አግባብ ያለው ባለሥልጣን ጉዳዩ የሚመለከተውን ሰው በመጥራት መከላከያ መልስ ካለው በሁለት ተከታታይ የስራ ቀናት እንዲያ ቀርብ ያደር ል።

፫ / በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ጉድለት አድርጎል የተባለው ሰው ጥፋተኛ ሆኖ ሲገኝ ያጎ ደለውን ገንዘብ ወይም ንብረት ከነወለዱ እንዲሁም የሚወሰነውን ካሳና ኪሳራ እንዲመልስ ወይም እንዲከፍል አግባብ ያለው ባለስልጣን ይጠይቃል፤ ያጎደለው ሰው ፈቃደኛ ሆኖ ካልተገኘ አግባብ ያለው ባለሥልጣን የኅብረት ሥራ ማህበሩን በመወከል ተገቢው የፍትሐ-ብሔር ክስ እንዲቀርብበት ያደርጋል።

ክፍል ስምንት

ስለ ኅብረት ሥራ ማኅበራት መፍረስ ና

ሂሳባቸውን ስለማጣራት

- a) Rakiibo luulâ taamah eglah adoytiitih ixxi ta kuktak maasayyak 7(2) kee (3) warsen ixxuk addah iyyek
- b) Luulâ taamah eglaalih yuniyon kee federeshinix ixxi ta kuktal madqen ixxuk addah iyyek
- c) Cokmi caxa taddagallay ittek
- d) Luulâ taamah eglak cisab fokkaaqqoh xaluk ugutak kasaaritem ximixxigek kisaara caddo luulâ taamah eglak mano bayissa caddo guftem wagiita abbatino diggosseeh. Woh kaadu amolladi mododul faaticisan waqdi.

2 Amolladi modod ummaan luulâ taamah egla yaddigillem faaticissa waqdi. Ta edde cabo malcina ayroh addat wagiita xagarah taysixxigem faxximta.

56. Cisab yayxuxxuri wagittama

1 Ta kuktak maasayyak 55 ugutak inki luulâ taamah egla taddigilluh faaticisan waqdi wagiitah yan reedali cisab yayxuxxuri keenih muggaaqisam duudah. Faxximtek cisab yayxuxxurih ayfaf mekla luulâ taamah eglah maaluk kaah abaanam faaticisam duudah.

ለ) በመሰረታዊ የኅብረት ሥራ ማኅበር የአባላቱ ቁጥር በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፯ (፪) እና (፫) ከተጠቀሰው ቁጥር አንሰሲገኝ፤

ሐ) የኅብረት ሥራ ማህበራት ዩኒዩን እና ፌዴሬሽን መስራች አባላት ቁጥር በዚህ አዋጅ ከተወሰነው ቁጥር ዝቅ ሲል፤

መ) ፍርድ ቤት እንዲፈርስ ሲወስን ፤

ሠ) በኅብረት ሥራ ማህበሩ የሂሳብ ምርመራ ውጤት መሠረት የከሰረና የኪሳራ ራውም መጠን የኅብረት ሥራ ማህበሩን ህልውና የሚያሳጣ መሆኑን አግባብ ያለው ባለሥልጣን ሲያረጋግጥና ይኸው በጠቅላላ ጉባኤ ሊጸድቅ፡፡

፪ / ጠቅላላ ጉባኤ ማንኛውንም የኅብረት ሥራ ማኅበር እንዲፈርስ ሲወስን አግባብ ላለው ባለሥልጣን የማፍረስ ውሳኔውን በሰባት ቀናት ውስጥ ማሳወቅ ይኖር በታል፡፡

ጋ/ ስለ ሂሳብ አጣሪ

2 Cisab fokkaaqe muggaqsimeek lakal luulâ taamah eglah maysaqqarroori, cisab sanaditte, eglah iko inki keenik yakkuqeh. Eglah ikoyta, garwa, maysarraqooqii kee sanaditte finqite waytuh faxximta maaqatta beele.

57. Cisab fokkaaqqê reedaa kee abto

- 1 Cisab fokkaaqe cisab ayxaxxareh siirat arac xagisuh faxxiima reeda le. Taama digga luk yagdabuh baxsa luk ciggiltam abele.
 - a. Luulâ taamah eglak esseran mago fokkaaqa heeh elle meklimta yaakumik ciggiilu massoyisa.
 - b. Luulâ taamah eglah gaddaa kee ikoyta kobxisa
 - c. Luulâ taamah eglak amolladi modod elle faaticisennal eglak gaddaa kee ikoyta keefah
 - d. Cisab fokkaaqqoh taama gital gexxuh faxximmi itta caddol luulâ taamah eglah taama gexsah.
 - e. Luulâ taamah egla wagitta gaaruwal awlaytu yakke
 - f. Cisab fokkaaqqo taama tamaquh faxximtek adoytit kobox seeca.

፪ / ሂሳብ አጣሪው እንደተመደበ የኅብረት ሥራ ማህበሩን መዛግብት፣ ሰነዶችና ንብረት ይረከባል።

በኅብረት ሥራ ማኅበሩ ንብረቶችና መብቶች፣ መዛግብትና ሰነዶች ላይ ጉዳት እንዳይደርስም አስፈላጊውን እርምጃ ይወስዳል።

17/ የ ሂሳብ አጣሪው ሥልጣንና ተግባር

፩ / ሂሳብ አጣሪው የሂሳብ ማጣራትን ሥርዓት ከፍጻሜ ለማድረስ አስፈላጊው ሥልጣን ሁሉ ይኖረዋል። ሥራውን በሚገባ ለመፈጸም በተለይ የሚከተሉትን ያከናውናል፡-

ሀ) ከኅብረት ሥራ ማኅበሩ የሚጠየቀውን ዕዳ መርምሮ የአከፋፈሉን ቅደም ተከተል ይወስናል፤

ለ) የኅብረት ሥራ ማኅበሩን ሀብትና ንብረት ይሰበስባል፤

ሐ) የኅብረት ሥራ ማኅበሩ ጠቅላላ ስብሰባ ያደቀው የሂሳብ ማጣራት እቅድ

2 Ta maasayyak nali maasayyak(1) warak(c) ugutak ikô keefo takkek afat luulâ taamah egla taddigillem maybalaalaqal yayyaaqen. Maybalaalaqa tewqeh namma alsa fan sada mari xayyoowe week iko kurtani aban. Cine waan sabab xayyooweh akke waytek galab akak xagen uddur tatreek geera xayyowta weeqa oggol mali.

3 Cisab fokkaaqa ayxaxxare taamah siirat yugdubeek lakal gabbaaqu massossu heeh wagiita xagarah xayyooya. Luulâ taamah eglah maysaqarroomii kee sanadwa wagiita xagar elle haysa iyya ikkel daffeysa.

58. Maalu esserah aban secco

1 Maalu essera mari mekla elle takkem cisab fokkaaqa taama qimbise waqdi naharal bicse cisab meqdelik ugutak akkele.

2 Cisab fokkaaqa gitaak maalu waa marah egla tiddigillem warseek geera weeqa xayyoositaanaah waam maalih sumaq kee alhum akah xayyoosan innah absiisa

፪ / በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ፊደል ተራ (ሐ) መሠረት የንብረት ክፍፍል ከመደረጉ በፊት ኅብረት ሥራ ማህበሩ የሚፈርስ ስለመሆኑ ሰፊ ሥርጭት ባለው ጋዜጣ ማስታወቂያ ያወጣል።

ማስታወቂያ ከወጣበት ቀን ጀምሮ እስከ ሁለት ወር ድረስ ተቃዋሚ ካልቀረበ የንብረት ክፍፍሉን ያደርጋል።

ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት ካልሆነ በስተቀር ከዚህ ጊዜ ገደብ በኋላ የሚቀርብ የሙብት ጥያቄ ተቀባይነት አይኖረውም።

፫ / የሂሳብ አጣሪው የሂሳብ ማጣራቱን ሥርዓት እንደፈጸመ ሪፖርቱን አዘጋጅቶ አግባብ ላለው ባለሥልጣን ያቀርባል፤ የኅብረት ሥራ ማህበሩን መዛግብትና ሰነዶችን አግባብ ያለው ባለሥልጣን በሚያዘው ሥፍራ ያስቀምጣል።

፲8/ ገንዘብ ጠያቂዎችን ስለመጥራት

፩ / የገንዘብ ጠያቂዎች አ ከፋፈል ሂሳብ አጣሪው ሥራ በሚጀምር በት ጊዜ ባዘ ጋጀው የሂሳብ ሚዛን መሠረት ይፈጸማል።

3 Luulâ taamah eglah maysarraqal migaq akak tamixxige maalu esserah tonnaah geeri gurral maalu loonum akak tamixxige maalu esserah rekomanxeh farmot saanah keenih ruuban ken maalu. Geeri marahaay mangom fikiiko le xaagi warkatal maysaxxaga ayyaaquk inki alsih adda namma adda aysaxxaguk ken seecan.

59. Maalu-essera marih gar dacrisaanama

- 1 Luulâ taamah eglak maalu-essera mari maalu mekle kal usun lon maalu mekeltu xiqta ixxu lem giribit daffeyseenih akke waytek cisab fokaaqa eglâ ikoytak garab takkeway adoytiitih kuraabiyaanam maxiqan.
- 2 Tamixxige maalu-essera alhum xayyoyse weenik keenih meklaanah gide cokmi caxah edde cabol akkele.
- 3 Maalu-essera faxxah tan cisab qeedalta caabi keenih aceweenik hinnay eglah ikoytah kuraabiyoh ta dirkiika meklimtam fan geeri xagana abbaxuk tatruse weenik agdubeween dirkih hinnay mablots akak yanin luulâ taamah eglah dirkiikah qedal le maalu akah xabba heenih daffeysaanam faxximta.

፫ / በኅብረት ሥራ ማህበሩ መዝገቦች ውስጥ ለተጻፉት ገንዘብ ጠያቂዎች ወይም በሌላ አኳኋን ለታወቁም ገንዘብ ጠያቂዎች በሪከማንዴ ደብዳቤዎች በቀጥታ ይላክላቸዋል፤ ለሌሎቹ ግን ሰፊ ሥርጭት ባለው ጋዜጣ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ሁለት ተከታታይ ማስታወቂያ በማውጣት ይጠራቸዋል፡፡

ጋ/ የገንዘብ ጠያቂዎችን መብት ስለመጠበቅ

፩ / ከኅብረት ሥራ ማህበሩ ገንዘብ ጠያቂዎች የሆኑት ካልተከፈላቸው ወይም የእነርሱን ገንዘብ ለመክፈል አስፈላጊ የሆነው ገንዘብ ተቀማጭ ካልተደረገ በቀር አጣሪዎች የኅብረት ሥራ ማህበሩን ንብረት በከፊልም ቢሆን ለኅብረት ሥራ ማህበሩ አባላት ማከፋፈል አይችሉም፡፡

፪ / የታወቁት ገንዘብ ጠያቂዎች ማስረጃቸውን ሳያቀርቡ የቀሩ እንደሆነ የሚከፈላቸው ገንዘብ በፍርድ ቤት ውሳኔ ይቀመጣል፡፡

፫ / ገንዘብ ጠያቂዎቹ ለሚፈልጉት ሂሳብ ተመጣጣኝ የሆኑ ዋስትናዎች

4 Luulâ taamah eglah mago meklamteh gaba kaltek, hinnay mago mekloonuh xiqqa maalu akah daffeeh yanim wagitta reedantih katuk diggowteek geera cisab fokkaaqa raaqe luulâ taamah eglah maalu. Luulâ taamah eglah adoytiitih kulli numuh le caddol keefelon.

60. Eglâ maysaqarrak duugaanam

Cisab fokkaaqoh taama gaba kalta waqdi eglak maysaqarrâ sumaq warkat wagiita xagaral gacsan. Too waqdik wagiita xagar maysaqarrak tet duugah.

Luulâ taama eglâ maysaqarrak duugumte ayrook xabba haanam cure cabtah.

Sagal^{heele} exxa

Gaarow edde cabo

61. Caagiida miqnol (wagaril) bakaanama

1 Ta kuktih maasayyak 30 edde yaaben gaarowitte idoolinni caxah xayyoowak afal sitta wayte namma exxa doorittah tan sidoc-heele gabay wagrissah iyya tablem duudah.

2 Caagid wagaril bagoonuh ummaan exxa inki wagrise doorta. Wagrissa maro miraacisa num sittin geyil dooran.

፬ / የኅብረት ሥራ ማህበሩ ዕዳ ተከፍሎ ካለቀ ወይም ዕዳውን ለመክፈል በቂ የሆነ ገንዘብ መቀመጡ አግባብ ባለው ባለሥልጣን ከተረጋገጠ በኋላ አጣሪዎች ቀሪውን የኅብረት ሥራ ማህበሩን ገንዘብ ለኅብረት ሥራ ማህበሩ አባላት በሚገባቸው መጠን ያከፋፍላሉ።

፰. ማህበሩን ከመዘገብ ብ ስ ለመሰረዝ

የሂሳብ ማጣራት ሥራ እንደተፈጸመ የኅብረት ሥራ ማህበሩ የምዝገባ የምስክር ወረቀት አግባብ ላለው ባለሥልጣን ይመለሳል፤ አግባብ ያለው ባለሥልጣንም የኅብረት ሥራ ማህበሩን ከመዘገብ ይሠርዛል፤ የኅብረት ሥራ ማህበሩም ከመዘገብ ብከተሠረዘ በት ቀን ጀምሮ ሕልውናውን ያጣል።

ክፍል ዘጠኝ

ስለክርክር አወሳሰን

81 ጉዳዮችን በዕ ርቅ ስ ለመጨረስ

፩ / በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፳፬ የተመለከቱት ክርክሮች ለሽምግልና ዳኝነት

3 Wagri maroh mirac dooroonuh namma exxa sitta geewaytek wagiita reedanti keenih doora.

62. Idoolinni caxa wagittaama

- 1 Ta kuktih maasayyak 64 elle itta innal luulâ taamah eglah gaaruwto wagaril gaba kale waytek idoolinni caxah xayyoowelee iyya.
- 2 Idoolinni caxah malakmissa gaaruw elle yaabbeenih ummaan abina elle yagdubeenim meqem bar madqah bagu.

63. Idoolinni caxah gar kure elle dooraninna

- 1 Idoolinni caxah taamah dooran marih ixxi 3 akkele. Usun gune abewaah tonnaah ayyunti xaqul meqe migaq le mara yakkeenim faxximta.
- 2 Kulli exxa issi idaltu dooritta. Sidoc-heele garkure namma exxa sittalluk doorta.
- 3 Gaabosa garkure namma exxa sittalluk dooroonuh sittagee weenik wagiita reedanti keenih doorele.

64. Idoolinni caxah xayyowtu xiqta gaaroorwitte

፫ / የአስታራቂዎቹን ሰብሳቢ ለመምረጥ ሁለቱ ወገኖች ስምምነት ላይ ያልደረሱ እንደሆነ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ሰብሳቢውን ይመረጣል።

82 ስለሽምግልና ዳኝነት

፩ / በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፬ የተመለ ከቱት የኅብረት ሥራ ማኅበራት ክርክሮች በእርቅ ያላለቁ እንደሆነ ለሽምግልና ዳኝነት ሊቀርቡ ይችላሉ።

፪ / የሽምግልና ዳኞቹ ክርክሮችን የሚሰሙትና ማንኛውም ተግባራትን ሁሉ የሚፈጽሙት በፍትሐብሐር ሥነ-ሥርዓት ሕግ መሠረት ነው።

83 የሽምግልና ዳኞች አመራረጥ

፩ / ለሽምግልና ዳኝነት ተግባር የሚመረጡ ሰዎች ቁጥራቸው ሦስት ሆኖ የማይዳሉና መልካም ስምያላቸው ይሆናሉ።

፪ / እያንዳንዱ ወገን አንድ የሽምግልና ዳኛ ይመርጣል፤ ለሽምግልና ዳኝነቱ ሰብሳቢ እንዲሆን የሚመረጠው ሦስተኛ ዳኛ በሁለቱም ወገኖች በጋራ ይመረጣል።

፫ / ሰብሳቢ ቢውን ዳኛ ለመምረጥ ሁለቱ ወገኖች ስምምነት ላይ ያልደረሱ እንደሆነ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ይመርጣል።

Idoolinni caxa inki luulâ taamah eglah esseedo, taama elle gexxa inna, hinnay elle yagduben guura, wagsiisak, wagaril gaba kale wayte ciggiltam celta gaarowitte wagiitak faaticisoonu reeda aallelon.

- 1 Adoytit hinnay dumih adoytit hinnay dumih adoytiitih awlaytit hinnay rabte adoytiitih migaqal gaarow xayyoysa marih fanat rada gaarow wagiitan.
- 2 Adoytit hinnay dumih adoytiitih fanat hinnay dumih adoytiitih awlaytitte rabte adoytiitik raqte nagreynit kee luulâ taamah eglah miraacinni maroh adoyta, ummaan taama gexse, kay awlaytu hinnay luulâ taamah eglah taameynih fanat ughta gaaruwu.
- 3 Luula taamah egla hinnay taama miraacissa maro hinnay ummaan dumih taama miraacissa maroh adoyta ummaan taama gexse, awlaytu hinnay taameyna dumi taama gexse, dumih awlaytu hinnay dumih taameynih mixxaageyna, nagreynit hinnay awlaytitte hinnay rabe luulâ taamah eglah taama gexse awlaytitte hinnay taameynit fanat ughtah yan gaarow wagiitan.

የሽምግልና ዳኞቹ ስለ አንድ ኅብረት ሥራ ማኅበር አቋም፣ ስለሥራው አካሄድ ወይም ስለሥራው አፈጻጸም በተመለከተ በዕርቅ ያለለቁ የሚከተሉትን የሚመለከቱ ክርክሮች አይተው ለመወሰን ሥልጣን ይኖራቸዋል፡-

፩ / በአባላት ወይም በቀድሞ አባላትና ወይም በቀድሞ አባላት ወኪሎች ወይም በሞት በተለዩ አባላት ሙብት ስም ክርክር በሚያቀርቡ ሰዎች መካከል የሚነሳ ክርክር፤

፪ / በአባላት ወይም በቀድሞ አባላት ወይም በአባላት ወይም በቀድሞ አባላት ወኪሎች ወይም በሞት በተለዩ አባላት ወራሾችና በኅብረት ሥራ ማኅበሩ ሥራ አመራር ኮሚቴ አባል፣ በማና ቸውም ሥራ አስኪያጅ፣ በወኪሉ ወይም በኅብረት ስራ ማህበሩ ቅጥር ሠራተኛ መካከል የሚነሳ ክርክር፤

፫ / በኅብረት ሥራ ማኅበሩ ወይም በሥራ አመራር ኮሚቴ ወይም በማን ቸውም የቀድሞ የሥራ አመራር ኮሚቴ አባል፣ ማንኛውም ሥራ አስኪያጅ፣ ወኪል ወይም ቅጥር ሠራተኛ ወይም የቀድሞ

4 Inki luulâ taamah eglaa kee geeri luulâ taamah eglah fanat yaabuke gaarow wagiitam duudah.

65. Idoolinni caxah garkurak meqem bar madqah reeda

Ta kuktihi maasayyak 64 ugutak yablen caagiida wagittaamal sumaq seecan alhumittê xayyoysoonuh amri yaceenim kee akkinnan madqâ maaqatta beyoonuh idoolinni caxah garkura meqem bar madqal reeda aallelon.

66. Agdaabe

Ta kuktak ugutak yaceen ummaan edde cabo, amri hinnay cokmi raatibik yan meqem bar madqal tontocowweemik loowitak, faxxiima saaqat cokmi caxah edde cabooba amritte hinnay cokmi yangaddabuh dirkissamih reeda loonuh.

67. Cokmi caxah reeda wagittaama

1 Ta kuktak maasayyak 65 ugutak idoolinni caxa.

2 Tontocowwe edde caboobal waaga le num rakaakay tekkek wagiitah cokmi caxah federal tekkek, federalal fayyale cokmih buxah yoo maxiqta xayyoysam xiqah.

፬ / በአንድ ኅብረት ሥራ ማኅበርና በማንኛውም ሌላ ኅብረት ሥራ ማኅበር መካከል የሚነሳክርክር።

84የ ሽምግልና ዳኞች የ ፍትሐ ብሔር

ሥልጣን

በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፬ መሠረት የሚታዩ ጉዳዮችን በተመለከተ ምስክሮችን ለመጥራት፣ ማስረጃዎችን ለማስቀረብ፣ ትዕዛዝም ለመስጠትና ሌላ ማንኛውንም ሕጋዊ

እርምጃ ለመውሰድ የ ሽምግልና ዳኞች የፍትሐ-ብሔር ችሎት ሥልጣን ይኖራቸዋል።

86/ አፈጻጸም

በዚህ አዋጅ መሠረት የሚሰጥ ማንኛውም ውሳኔ ፣ ትዕዛዝ ወይም ብይን በመደበኛ ፍትሐ-ብሔር ችሎት እንደተሰጠ ተቆጥሮ አስፈላጊ ሲሆን ፍርድ ቤቶች ውሳኔው፣ ትዕዛዙ ወይም ብይኑ እንዲፈጸም የማስገደድ ሥልጣን ይኖራቸዋል።

87/ስ ለፍርድ ቤት ሥልጣን

፩ / በህ አዋጅ አንቀጽ ፪፻ መሠረት በሽምግልና ዳኝነት በተሰጡ ውሳኔዎችላይ ቅሬታ ያለው ሰው በክልል ሲሆን ስልጣን ላለው ለክልሉ ፍርድ ቤት

Taban heele exxa

Sissin mudooda

68. Edde miyaabin uddur

Luulâ taamah eгла ikoyta wagsiisak afal elle tuxeeh tan ambalaalak ugutak 10 liggidak wadir mataamita.

69. Luulâ taamah eglah sugmenta wagittaama

- 1 Ummaan luulâ taamah eгла ta kuktih maasayyak 10 ugutak teyseqerrime saaku luk ten segmental teetih seecan. Teetih ruuban farmooma too segmental teetih ruuban. Maysaxxagaa kee geeri angaarawitte ta segmental takke.
- 2 Luulâ taamah eгла sugmenta korissek wagiita xagarah 30 ayroh addat warissam faxximta.

70. Wagiita xagarih reedaa kee abto

Geeri madqooqil wagiita xagar akak inne reedantuh tontocowwe reeda elle anuk luulâ taamah eглаalik addah abtootat cule kal ciggilta reeda kee abto le.

- 1 Luulâ taamah eглаali xisaah, yayseqerreeh, gablusah, duugah
- 2 Luulâ taamah eглаalih cisab siirat sitta ceelak akah dadla innah aba.
- 3 Luulâ taamah eглаali wagsiisak cubbussoo kee kusaq aba.

ከፍል አስር

ልዩ ልዩ ድን ጋጌዎች

88/ የ ይርጋ ዘመን

የኅብረት ስራ ማህበር ከኅብረት ጋር በተያያዘ ከሚፈፀመው ስራ የሚመነጭ መብት ከ፲ዓመት በኋላ ቀሪ ይሆናል።

89/ስ ለኅብረት ሥራ ማህበር

አድራሻ

፩ / ማንኛውም ኅብረት ሥራ ማህበር በዚህ አዋጅ በ አንቀጽ ፲ መሠረት የተመዘገበ አድራሻ ይኖረዋል፤ የሚለኩለት መጥሪያዎች፣ ማስታወቂያዎች እና ሌሎች ግንኙነቶች ሁሉ በዚህ አድራሻ ይላካሉ።

፪/ የኅብረት ሥራ ማህበሩ አድራሻውን ሲለውጥ በ፬ ቀናት ውስጥ አግባብ ላለው ባለሥልጣን ማስታወቅ አለበት።

፫. አግባብ ያለው ባለስልጣን ሥልጣን ና ተግባር

በሌሎች ጉዳዮች አግባብ ላለው ባለስልጣን

- 4 Luulâ taamah eglaali wagsiisak hawwasos taama aba. Ooxit kee madqâ qaklissa ayfaafay yacee.
- 5 Luulâ taamah eglaalik xiqto caddo diggoysaah, caddô mamaxxaga yacee.
- 6 Luulâ taamah eglaalii kee mihrat leelak arqo gablusa
- 7 Luulâ taamah eglaalih murti limol (qadaagal) mihrat qokol aba
- 8 Luulâ taamah eglaali edde taamitta abni siirat fidsa.

71. Luulâ taamah eglaalih qaklisâ malah buxah xiso wagittaama

- 1 Buqree gino gaddih ministerih gubat raaqa luula taamah qaklisah malah ta kuktal xissiiimte (tahak wadir mala buxa axcuk seecenno)
- 2 Mala buxah adoytit luulâ taamah eglaaly baaxol enniitta inkih awlisa mari edde anele.
- 3 Ta malah buxah kobxise buqree kee gino gaddih minister rankisele.
- 4 Ta malah buxah adoytit elle dooran innaa kee manga federal luulâ taamah ejensi faaticisele.
- 5 Ta maasayyak nali maasayyak(4) ugutak doorimta malâ buxah adoytit luulâ taamah mihrat leeh, luulâ taamak dadal fakkussa xayyossa:

፬/ ኅብረት ሥራ ማህበራትን በተመለከተ የኢንፎክሽን ሥራ ያከናውናል፤ የአዲት እና የሕግ ምክር አገልግሎት ይሰጣል፤

፭/ የኅብረት ሥራ ማህበራትን የብቃት ደረጃ ያረጋግጣል፤ የደረጃ ዕውቅና ይሰጣል፤

፮/ የኅብረት ሥራ ማህበራትን እና ባለሙያዎችን አቅም ይገነባል፤

፯/ ለኅብረት ሥራ ማህበራት የምርት ግብይት ሙያዊ ድጋፍ ይሰጣል፤

፰/ ኅብረት ሥራ ማህበራት የሚመሩበትን የአሰራር ሥርዓት ይዘረጋል፡፡

+1/የኅብረት ሥራ ማኅበር አማካሪ ምክር ቤት ስለማቋቋም

፩ / ተጠሪነቱ ለእርሻና የተፈጥሮ ሀብት ሚኒስቴር የሆነ የኅብረት ሥራ አማካሪ ምክር ቤት (ከዚህ በኋላ ምክር ቤት እየተባለ የሚጠራ) በዚህ አዋጅ ተቋቋሟል፡፡

፪ / የምክር ቤቱ አባላት የኅብረት ሥራ ማኅበራትን በአገሪቱ ውስጥ የሚወክሉ ሰዎች ይሆናሉ፡፡

- a) Luulâ taamah eglaalih angagoyyak, luulâ taamah barisso abta universititek kee aydakaakan makaadoodak
 - b) Luulâ taamah eglaalih mihrat leelak
 - c) Luulâ taamah eglaalih angagoyya qokolta doolat biiroora, doolat akke sinni massoynaanii kee ayti gexxo le maritte akkele.
- 6 Ta malah buxak taamah uddur federal luulâ taamah ejensi targiqem kinnuk 3 liggidak yamaggeem maxiqqa. Takkay ikkah taamah uddur seleh yan mala buxah adoyti nammey heele addah doorimam xiqah
- 7 Faxxe mala buxah adoyti uktubbu heeh baahak adoytiinu cabam xiqah
- 8 Mala buxah adoytit yaceen ayfaafayah ta mekla mageyan axcih woo taamah yeyyeeqenim federal luula taamah ejensi waadosseemik ugutak wohim keenih gacselon.
- 9 Mala buxah adoyti ciggilta sababittel ekeka sinnim adoytiinuk diiriyimah:
- a) Gifto le meqem kaban boolak
 - b) Duddi boolak
 - c) Malâ buxah migaq bayissa taama abeh geytimek.

- ሀ) ከኅብረት ሥራ ማህበራት ንቅናቄ፣ የኅብረት ሥራ ትምህርት ከሚሰጡ የኒሸርሲቲዎች እና ማሰልጠኛ ተቋማት፣
 - ለ) ከኅብረት ሥራ ማህበራት ባለሙያዎች ማህበር ፣
 - ሐ) የኅብረት ሥራ ማህበራት ንቅናቄን ከሚደግፉ መንግስታዊና መንግስታዊ ካልሆኑ ድርጅቶች እና ታዋቂ ግለሰቦች፣ ይሆናሉ፡ ፡
- ፮ / የምክር ቤቱ የሥራ ዘመን በፌዴራል ኅብረት ሥራ ኤጀንሲ የሚወሰን ሆኖ ከሦስት ዓመት ሊበልጥ አይችልም፤ ሆኖም የሥራ ዘመኑን የጨረሰ የምክር ቤቱ አባል ለሁለተኛ ጊዜ እንደገና ሊመረጥ ይችላል፡፡
- ፯/ ማንኛውም የምክር ቤት አባል በጽሑፍ አባልነቱን ሊለቅ ይችላል፡ ፡
- ፰/ የምክር ቤት አባላት ለሚሰጡት አገልግሎት ምንም ክፍያ አይሰጣቸውም፤ ሆኖም ግን ለሥራው ሲባል ወጡት ወጪ በፌዴራል ኅብረት ሥራ ኤጀንሲ በሚወሰነው

10 Malâ buxak modod uddur arac kee modod makkoo kee siirat malâ buxa tayyaaqe miracsentak ugutak federal luulâ taamah ejensi faaticissa. Faaticimeek geera abtol asisan.

11 Malâ buxah adoytiitih abtoo kee qaaqa federal luulâ taamah ejensi tayyaaqe miracsental akkele.

72. Madqooqi, edde xintitte kee miracsentitte gudduysaanama

Ummaan luulâ taamah egla, luula taamah eglaali wagitta kuktitte, madqooqii miracsentittee kee edde xintitte luulâ taamoomih segmental akah geytimta innah, akah gufannah abaanam faxximta.

73. Qokliimaanamih dirki

Ta kukti yangaddabuh, kulli cattiiimaanamih dirki keenil yan.

74. Duugumte madqooqi

1 Luulâ taamah eglaalih kuktih ixximak 107/1991 (kukti ixximak 902/1996) ta kuktat duugumeh.

2 Ta kukta sadda ummaan madqooqi, edde xintitte hinnay miracsentitte ta kuktih addal yecessen caadol abinal massa.

፲/ የምክር ቤቱ ስብሰባ ጊዜ፣ቦታ እና የስብሰባው ሥነ-ሥርዓት ምክር ቤቱ በሚያ ወጣው መመሪያ የሚወሰን ሆኖ በፌዴራል ኅብረት ሥራ ኤጀንሲ ፀድቅም በሥራ ላይ ይውላል፡፡

%1/ የምክር ቤቱ አባላት ተግባርና ኃላፊነት የፌዴራል ኅብረት ሥራ ኤጀንሲ በሚያ ወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

+2/ ሕጎችን ፣ ደንቦችን ፣ መመሪያዎችና መተዳደሪያ ደንብን ተደራሽ ስለማድረግ

ማንኛውም ኅብረት ሥራ ማኅበር የኅብረት ሥራ ማህበራትን የሚመለከቱ አዋጆችን ፣ ደንቦችን ፣ መመሪያዎች እና መተዳደሪያ ደንቦችን በኅብረት ሥራ ማህበሩ አድራሻ እንዲገኙና ተደራሽ እንዲሆኑ ማድረግ አለበት፡፡

+6/ የመተባበር ግዴታ

ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም ማንኛውም አካል የመተባበር ግዴታ አለበት፡፡

+4/የተሻሻሩና ተፈጻሚ የማይሆኑ ሕጎች

75. Tabaatabi uddurih madqooqi

- 1 Luulâ taamah eglaalih kuktihi ixximak 107/1991 (kukti ixximak 402/1996 yeysiisen) hinnay rakaakayak celta madqay muddumteeh aysaqarre kal abinal sugheh iyyay luulâ taamah egla ta kukti taamal ase ayrook xabba haanam namma liggidih addat is xisak yayseqerrimem faxximta. Ta waktih addat aysaqarrime wayte luulâ taamah egla gar maliiy mano mali.
- 2 Luulâ taamah eglaalih kuktihi ixximak 147/1991 (kukti ixximak 402/1991 yiysiisen) hinnay le rakaakayal madqal xissimmi iyyeh tiysiqirrimme luula taamah eglaali ta kuktal yiysiqirrimemik lowsimak sinni taama abelon.
- 3 Ta kuktihi maasayyak 74 mudeenim tan way ta kukti taamal assamak afal gaarut(mablott) sugte faxe caagiida ta kuktihi ixximak 147/1991 (kukti ixximak 402/1991 yiysiisen) hinnay caagid rakaakay tekkek ceelah yan rakaakay madqak ugutak anguddubumele.

76. Madqaa kee miracsenta yayyaaqeenim wagittaama.

- 1 Ministerwa malah buxa ta kukta yagdaboonuh faxximta madqa tayyaaqu xiqtah.

+5/ የመሸጋገሪያ ድንጋጌ

፩/ ከኅብረት ሥራ ማህበራት አዋጅ ቁጥር 0(7/%90-1 (በአዋጅ ቁጥር 402/%90-1 እንደተሻሻለ) ወይም በክልል አግባብ ላለው ህግ በተደነገገው አግባብ ሳይመዘገቡ እየሠራዎ ለማንኛውም ኅብረት ሥራ ማህበር ይህ አዋጅ በሥራ ላይ ከዋለበት ጊዜ ጀምሮ በሁለት ዓመታት ውስጥ ራሱን በማደራጀት መመዘብ አለበት፤ በዚህ ጊዜ ውስጥ ቀርቦ ያልተመዘገቡ ኅብረት ሥራ ማህበር መብቱን እና ህልውናውን ያጣል፡፡

፪ / በኅብረት ሥራ ማህበራት አዋጅ ቁጥር 0(7/%90-1 (በአዋጅ ቁጥር 402/%90-1 እንደተሻሻለ) ወይም በክልል አግባብ ላለው ህግ ተደራጅተው የተመዘገቡ ኅብረት ሥራ ማህበራት በዚህ አዋጅ እንደ ተመዘገቡ ተቆጥሮ ሥራቸውን ያከናውናሉ፡፡

፫ / የዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፬ ድንጋጌ ቢኖርም ይህ አዋጅ በሥራ ላይ ከዋለበት ቀን በፊት በክርክር ላይ ያሉ ማናቸውም ጉዳዮች በአዋጅ ቁጥር 0(7/%90-1 (በአዋጅ ቁጥር 402/%90-6 እንደተሻሻለ) ወይም ጉዳዩ በክልል ከሆነ አግባብነት ባለው

- 2 Rakaakayitte ta kukta yagdaboonuh tewqe madqooqi sade kal madqa tayyaaqem xiqtah
- 3 Federal luulâ taamah ejensi ta kuktaa kee kuktak nali maasayyak(1) ugutak tewqe madqa tangaddabuh miracsenta tayyaaqem xiqtah.

77. Kukti edde yangirgirime udduru

Ta kukti federal dinkaarah maybalaalaqal dattowwu iyyeh edde yewqe ayrook xabba haanam yingirgirimeh.

Addis Ababa C.kudok 14/2009

Dr. Mulaatu Tashoome

Etyopiyah Federalih Dimokrasih

ummuunoh pirezxenti

፪ / ክልሎች ይህን አዋጅ እና ይህን አዋጅ ለማስ ፈፀም የሚወጣ ደንብን በማይቃረን ሁኔታ ሕግ ሊያወጡ ይችላሉ፡፡

፫ / የፌዴራል ስብረት ሥራ ኤጀንሲ ይህንን አዋጅና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የወጣውን ደንብ ለማስፈጸም መመሪያ ሊያወጣ ይችላል፡፡

27/አዋጅ የ ሚፀ ና በት ጊዜ

ይህ አዋጅ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ ታህሳስ %4 ቀን 2009

ዓ.ም

ዶ/ር ሙሉቱ ተሸመ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ

ዲሞክራሲያዊ

ሪፐብሊክ ፕዚዳንት